

NE naš čas

8. marec 1974 • Leto X., št. 9 (218) • Cena 1 dinar • Poština plačana v gotovini

ZDRUŽENI V NOVO DELOVNO ORGANIZACIJO

Prizadevanja, da bi samoupravno organizirali energetsko gospodarstvo v Šaleški dolini, so uresničena. Pooblaščen predstavniki desetih temeljnih organizacij združenega dela so v torek, 5. tega meseca podpisali samoupravni sporazum o združitvi TOZD v delovno organizacijo Rudarsko elektroenergetski kombinat (REK) Velenje.

Na slovesnosti, ki je bila ob tej priložnosti v villi Siroko nad Šoštanjem, je pozdravil vse podpisnike ter druge goste, med njimi predsednika gospodarskega zbora SR Slovenije Toneta Boleta, generalnega direktorja združenega podjetja elektrogospodarstva Slovenije Toneta Tribušona, predsednika občinske skupščine Velenje Nestla Zganka, političnega sekretarja občinske konference ZK Franja Koruna, predsednika občinskega sindikalnega sveta Teodorja Jelena ter stalnega člana konference ZKJ Kristjana Hrastelja sekretar rudniške organizacije ZK Ivan Drev.

Poudaril je, da bodo s tem podpisom sklenjena štirimesečna prizadevanja obeh kolektivov za samoupravno organiziranje vsega elektrogospodarstva v dolini. Ta dogodek je še toliko bolj pomemben, ker sovpada s časom, ko smo sprejeli novo republiko in zvezno ustavo, obenem pa je to obdobje, ko tečejo intenzivne priprave na partijski kongres — slovenskega in jugoslovanskega.

Novo delovno organizacijo REK Velenje sestavlja deset temeljnih organizacij združenega dela: Termoelektrarna Šoštanj, Rudnik lignita Velenje, zunanji obrati, elektrostrojni obrati, avtopark, gradbenega materiala, plastika in zaščitna sredstva, stanovanjsko gospodarstvo, tiskarna, prehrana in gostinstvo ter delovna skupnost skupnih služb.

Vsaka TOZD bo samostojno ugotavljala in delila dohodek, obenem pa si bodo vse skupaj prizadevale, da bi čimbolj optimalno iz-

koriščale energetske vire v dolini. Med poglavitnimi cilji, ki so si jih zastavili ob združevanju, so tudi enotno načrtovanje razvoja ter racionalno vlaganje skupnih finančnih sredstev, razvijanje samoupravnih socialističnih odnosov, doseganje čim večjega dohodka na zaposlenega, usklajevanje meril za delitev dohodka in osebnih dohodkov v delovni organizaciji, modernizacijo tehnologije in organizacije dela ter enotno načrtovanje kadrovske politike.

S tem podpisom, je poudaril Tone Bole, so podane možnosti in pogoji, ki pa jih bo treba čimbolj dosledno uresničiti. Dejal je, da stojita zdaj pred organizacijo dve nalogi. Čimprej bodo morali samoupravno konstituirati delovno organizacijo, predvidoma naj bi bile 28. tega meseca volitve v organe upravljanja REK, obenem pa storiti vse potrebno, da bo nova delovna organizacija čimprej samoupravno funkcionalno in organizacijsko zaživel.

Tone Bole je še posebej opozoril na cilje, ki so v sporazumu začetni ter dejal, da je razvoj REK, ki bo o-

pravljaj dejavnost posebnega družbenega pomena, določena s srednjeročnim razvojnim programom Socialistične Republike Slovenije. Ta predvideva, da naj bi rudarji do leta 1978 nakopali 4,5 milijonov ton premoga ter zgraditev 4. faze termoelektrarne v Šoštanju, ki bo imela moč 300 MW. Do konca aprila pa naj bi bil končan proces združevanja s povezovanjem in vključevanjem v združeno podjetje elektrogospodarstva SR Slovenije ter v interesno skupnost elektroenergetike Slovenije.

TOVARIŠ TITO – DOSMRNI PRESEDNIK SFRJ

Člani občinske kandidacijske konference v Slovenj Gradcu so se na zadnji seji pridružili predlogom družbenopolitičnih organizacij in delovnih ljudi širom po Jugoslaviji, da Zvezna skupščina izvoli tovariša Josipa Broza Tita za dosmrtnega predsednika SFRJ.

Današnji dan žena

Za dan žena. Ni še prepozno! Ne, ni! Ali se bo dan za vse izrodil v veselice? Ali bo dan le brezbrizen in pust kot vsi drugi? Otroci in doraščajoči bi morali dan žena obrniti na sončno stran.

Mati je delavka. Vsak dan se kot pesem stroja ponavlja njeno delo. Vsako jutro ob petih vstane. Vsako jutro ob petih pripravi zajtrk, ker morajo otroci jesti. Vsako jutro pregleda obleke in perilo. Vsako popoldne poskrbi, da otrokova usta niso lačna. Vsako popoldne, vsak dan, ti-soč dni in še več...

Koliko samopremagovanja in koliko odpovedovanja je zato skritega v njej, ženi, materi in delavki!

GOST IZ POLJSKE NA KOROŠKEM

Kot gost predsedstva Zveze komunistov Jugoslavije se mudi pri nas na obisku Januš Siezienieviski, sekretar za propagando vodstvenega komiteja Poljske združene delavske partije.

Najprej se je mudil na Ravnah na Koroškem, kjer se je sestal s predstavniki železarne in se pogovarjal o razvoju delovne organizacije, samoupravljanju in delu družbenopolitičnih organizacij, pozneje pa so si ogledali še obrate železarne. Popoldne si je Januš Siezienieviski ogledal Umetnostni paviljon, Knjižnico in Muzej ljudske revolucije v Slovenj Gradcu, pozneje pa je spregovoril političnemu aktivu Koroške o dosežkih družbenoekonomskega razvoja Ljudske republike Poljske in perspektivah njenega nadaljnjega razvoja.

In ali se res ne smejo kolesja neusmiljenega stroja ustaviti? Vsaj za dan?

Pa da bi za svoje delo občutila zadovoljstvo drugih! Osorne in zadržane besede češ, da kosilo ni dobro, da je obleka staromodna, da ona ni lepa, ker že ima toliko gubic na obrazu...

Ali smo že kdaj opazili solze na obrazu delavke, ki je dobila za sončni dan rože od svojih otrok in moža? V solzah se je prikazala sreča in zavest, da je ljubezen v rožah in ne v malomarnem odnosu in posmehovanju tega dne.

Ne, praznik mora ostati. Pravim, mora! V praznično obleko ga morajo obleči predvsem otroci. Verjemimo jim, da so hvaležni, da imajo zato mame radi! Da niso samo zahtevni in ne vidijo le sebe...

Sicer pa, če otrok ne bomo navajali na praznike, če jim ne bomo omogočili razumeti maternih žrtev, jih ne bomo naučili ljubiti tistih, ki so velike ljubezni vredni!

Poslavljam se

Devet let so tiskali naš časnik v celjski tiskarni, zdaj pa se poslavljam, ne zavoljo nesoglasij, pač pa zaradi novega sodelovanja z redakcijo Dnevnika iz Ljubljane. Z njo smo sklenili dogovor o izmenjavi informacij in še drugih oblikah daljnosežnejšega poslovnega sodelovanja. Naš tednik bo s tem postal pestrejši in obsežnejši.

Naš čas bo zdaj izhajal v povečanem obsegu. Izdajali ga bomo tedensko, najmanj na 12 straneh. V njem bo, po za-slugi sodelovanja z Dnevnikom, več zanimivega branja. Časnik bo popestren s stalnimi rubrikami, ki doslej niso bile uveljavljene. Poleg tedenskih novic iz velenjske, slovenjegraške in mozirske občine bodo bralci lahko sledili še notranje in zunanje političnim dogodkom, zanimivim uvodnim komentarjem, brali romane in feljtone v nadaljevanjih ter svojstvene zanimivosti iz domovine in tujine. Več prostora smo namenili tudi ekonomsko-komercialnemu delu. Bralce iz Koroške posebej opozarjamo, da bomo na celi strani prinašali novice iz njihovih krajev.

Naše sodelovanje z Dnevnikom iz Ljubljane pa prinaša ugodnosti tudi tistim, ki redno prebirajo ta slovenski popoldnevnik. Zdaj bodo lahko s pomočjo naših novinarjev lahko na

strane Dnevnika in Nedeljskega prebirali več novic iz velenjskega in bližnjega območja.

Današnja številka — 218. zapovrstjo — je zadnja, tiskana v celjski tiskarni. Naslednjo bodo natisnili že v tiskarni Ljudske pravice. Grafično pripravo pa bo izdelalo Časopisno založniško podjetje Dolenjski list iz Novega mesta. Predno se poslovimo z delovnimi ljudmi iz tiskarne v Celju, se moramo zahvaliti mnogim izmed njih. Vseh ne bomo mogli naštet, zato naj nam neimenovani ne zamerijo, saj velja naša zahvala za iskreno sodelovanje in dobro delo vsem, ki so kakorkoli prispevali, da naš časnik uspešno izhaja skoraj deset let. Naša posebna zahvala pa velja Dragu Vračunu, Milanu Škrbcu, Daniju Pristovski, Stanetu Kitaku, Milanu Floreniniju, Francu Mavru, Francu Krašku — dolgoletnemu metarju Šaleškega rudarja, Orožimu, Jožetu Koželju, ki je zlagal stavek v strani Uradnega vestnika in prilog, vsem strojnim in ročnim stavcem, tiskarju Bogomirju Ulagi, korektorici in korektorjem ter tovarišicam v odpremni oddelku. Posebej pa se zahvaljujemo metarju Lojzetu Krofliču, ki je zadnja leta sooblikoval naš časnik in prispeval, da je dobil sodobno grafično podobo.

LJ. NARAKS

Slovesno so podpisali samoupravni sporazum

SPREJET SREDJEROČNI PROGRAM

Načrtovanje je zadnja leta v velenjski občini dobilo pomembno vlogo. V občini so sprejeli že več programov in z njimi določili smer razvoja posameznim dejavnostim. Najboljše med že sprejetimi programi pa je prav gotovo ta, ki so ga odborniki sprejeli v petek, 1. marca.

Družbeni plan razvoja občine Velenje do leta 1980 zajema celotni razvoj gospodarstva kakor tudi krajevnih in interesnih skupnosti. V debeli knjigi so podrobno zapisani podatki razvoja do leta 1980, ki so odraz želja občanov in delovnih ljudi v občini Velenje. Značilno je, da ga niso napisali in sestavljali v pisarnah in planskih zavodih, pač pa so ga dopolnjevali in predlagali občani. Zato planska predvidevanja niso neizvedljiva.

Odborniki so na zadnji seji poudarili, da je družbeni plan razvoja občine izredno pomemben dokument in so zavoljo tega sklenili, da ga bodo predstavniki občinske skupščine, temeljnih organizacij združenega dela in krajevnih skupnosti slavnostno podpisali na svečanosti v domu kulture 23. marca. Ves teden pred tem bodo v krajih velenjske skupščine manifestacije in kulturne prireditve. Občani in delovni ljudje bodo na njih izražali pripravljenost, da prispevajo svoj delež k uresničitvi razvojnega načrta do leta 1980.

Cepprav smo o izhodiščih srednjeročnega programa v našem časniku pogosto krat pisali, moramo danes znova napisati nekaj značilnih podatkov. V velenjski občini še dalje računajo na izredno hiter gospodarski razvoj. Po realni vrednosti — mimo stopnje inflacije — bo družbeni proizvod rasel do leta 1980 poprečno za 13,3 odstotkov na leto. Ta je leta 1972 znašal milijardo dinarjev, leta 1980 pa bo dosegel že

2,8 milijarde. Realni po-prečni osebni dohodki na zaposlenega se bodo po predvidevanjih srednjeročnega programa povečali od 2000 din v letu 1972 na 3400 din v letu 1980, torej za okrog 70 odstotkov. Za približno otoliko odstotkov bo porasla tudi produktivnost. Odbornik Borut Jenko je pri tem posebej poudaril, da to ne bodo mogli doseči zgolj z večjim fizičnim naprezanjem, temveč s sodobnejšo tehnologijo, avtomatizacijo, uvajanjem novih proizvodov. To pa pomeni, da bodo morali bolj izkoristiti umski potencial.

Še naprej bosta v velenjski občini energetika in kovinsko predelovalna industrija vodilni gospodarski panogi. Druge dejavnosti bodo razvijali kot dopolnilne, predvsem zaradi tega, da bi zaposlili žene in dekleta ter omogočili enakomernjšo porazdelitev naporov pri zagotavljanju življenjskih pogojev delovnih ljudi. Dopolnilne dejavnosti, ki jih bodo v občini pospešeno razvijali bodo gradbeništvo, kemična, lesna in grafična industrija; nekoliko počasneje pa usnjarnstvo in tekstilstvo. V velenjski občini bodo do leta 1980 znašale skupne naložbe 6 milijard dinarjev, od tega 4 milijarde v gospodarstvu. Velika naložba bo četrti stopnja termoelektrarne v Šoštanju in razširitev zmogljivosti v rudniku lignita.

Srednjeročni program podrobno načrtuje razvoj posameznih krajevnih skupnosti. Občina Velenje obsega 0,8 odstotkov slovenskega ozemlja in ima blizu

30 tisoč prebivalcev, ki živijo v 42 naseljih. Vsaka krajevna skupnost je v programu posebej obdelana.

V občini se zavedajo, da je stanovanje osnovna dobrina za urejeno življenje in delovne razmere človeka. Do leta 1980 bodo izdelali tega pospešeno gradili nova stanovanja. Tako bodo na leto zgradili 537 novih stanovanj, do konca tega desetletja pa 3700.

Posebej moramo zapisati, da so odborniki na zadnji seji sklenili naj skupščina sklene posebno pogodbo s službo družbenega knjigovodstva, da bo ta sprejemala in nadzirala izvajanje srednjeročnega družbenega načrta v občini Velenje in sproti opozarjala kako ga posamezne dejavnosti izvajajo.

DOKUMENTI ŠE NAPREJ V RAZPRAVI

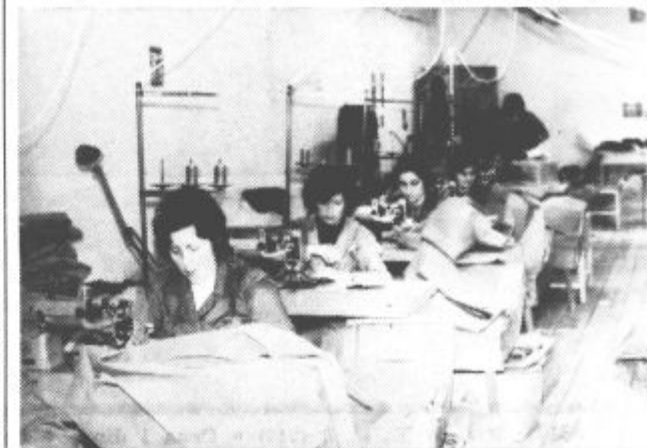
Na seji občinske konference ZKS v Slovenj Gradcu, na kateri so izvolili delegate za VII. kongres ZK Slovenije in za X. kongres ZK Jugoslavije, so poudarili, da je treba nadaljevati z javno razpravo o kongresnih dokumentih.

Prejšnji četrtek je bila v Slovenj Gradcu 2. seja občinske konference ZK Slovenj Gradec. Na seji so uvodoma počastili sprejem nove ustave SR Slovenije. S konference so poslali pozdravni brzojavki predsedniku skupščine SR Slovenije, Sergeju Kraigherju in predsedniku CK ZK Slovenije, Francetu Popitu.

Na seji so pregledali dosedanje priprave komunistov iz Mislinjske doline na bližnja delovna dogovora slovenskih in jugoslovanskih komunistov. Ob tem so naglasili, da ni zadostno samo informiranje o kongresnih dokumentih, pač pa je treba nadaljevati z razpravo, in sicer skladno s sprejetim akcijskim programom komiteja OK ZK Slovenj Gradec. Posebej pa si bo treba prizadevati, da se bo razprava razširila tudi na druge družbenopolitične organizacije v Mislinjski dolini.

Občinska konferenca ZK Slovenj Gradec je na zadnji seji izvolila za delegate za VII. kongres Zveze

komunistov Slovenije diplomirane inženirja Jožeta Konečnika iz kmetijske zadruge, Ladislava Simona, laboranta iz splošne bolnišnice, Ivana Ogrisa, žagarja in Bojana Butolena, tiskarja. Skupaj s komunisti iz Dravograda in Radelj ob Dravi pa so slovenjgraški člani OK ZK izbrali za delegata X. kongres ZK Jugoslavije Franca Garba, ravnatelja osnovne šole »Neznani talci« iz Dravograda.

Del proizvodnih prostorov podjetja PREVENT — TOPER

Posebej za Naš čas piše Vlado Barabaš

JUGOSLAVIJA IN SVET

Jugoslavija je pred kratkim dobila novo zvezno ustavo, ki izredno pomembno posega tudi v jugoslovanski mednarodni položaj in našo zunanjo politiko. Ustava SFRJ je nov dokaz in tudi nov izraz dosledne jugoslovanske samouprave, socialistične, neuvrščene, neodvisne in suverene notranje in zunanje politike. Ta temeljni pravno-politični dokument bo prav gotovo še okrepil mednarodni ugled Jugoslavije in njen položaj v svetu.

Nova jugoslovanska ustava jasno opredeljuje temeljno usmeritev jugoslovanske zunanje politike, to je neuvrščenost ter aktivno vlogo v boju za politični, družbeni in gospodarski napredek v svetu. Tako zasnovana zunanja politika je hkrati tudi izraz neodvisnega notranjega razvoja naše samoupravne socialistične skupnosti.

Aktivna miroljubna koeksistenca, enakopravno sodelovanje z vsemi v svetu, spoštovanje interesov drugih ne

glede na ideološke in politične razlike, spoštovanje posebnosti notranje ureditve in mednarodnega položaja naših partnerjev — vse to so temeljni sestavni deli enotne podlage, na kateri bo Jugoslavija — skladno z ustavnimi določili — razvijala odnose z vsemi tistimi, ki bodo tudi sami pristali na tako zasnovano meddržavno sodelovanje.

Absolutno spoštovanje suverenosti in ozemeljske celovitosti ter nemešavanje v notranje zadeve drugih so pogoji, ki zagotavljajo tudi krepitev splošnega zaupanja, razumevanja in prijateljstva med narodi; to pa je tudi edini način, ki omogoča tvoren prispevek k varnosti in stabilnosti mednarodnih odnosov ter svobodnemu kroženju blagovnih in duhovnih dobrin. Tako Jugoslavija s svoje strani prispeva tudi k razvoju demokratičnih odnosov v svetu in k oblikovanju novih, naprednejših oblik meddržavnega povezovanja.

Takšen razvoj ustreza tudi bistvenim ciljem neuvrščene politike in osnovni težnji vseh narodov, ki se želijo uveljaviti in razvijati v popolni neodvisnosti in enakopravnosti. Vse to pa hkrati zmanjšuje nevarnosti političnih, gospodarskih, vojaških in drugih spopadov, ki izvirajo iz ta čas prav drastično zaostrenih družbenih, gospodarskih, strateških, ideoloških in drugih nasprotij v svetu.

Jugoslavija je — kot določa nova ustava — opredeljena za napredne sile v svetu, zlasti za tiste, ki se bojujejo za neodvisnost in nacionalno samostojnost ter svobodo. To je hkrati tudi razredni izraz jugoslovanskega stališča do sodobnih svetovnih procesov in konkretnih mednarodnih dogajanj, pa tudi izraz jugoslovanskega pojmovanja socialističnega internacionalizma.

Naša država se ne opredeljuje le za neko določeno skupino držav ali gibanj, ampak za

splošni napredek na vseh področjih — solidarna s socialističnimi in delavskimi, pa tudi vsemi drugimi naprednimi silami, ki težijo k demokratizaciji in stabilizaciji razmer v svetu.

Nova ustava nalaga jugoslovanski zunanji politiki (to je novost glede na prejšnje ustave) dolžnost za sodelovanje in povezovanje z deželami v razvoju ter za nadaljnji boj proti blokovski razdelitvi sveta.

Sodobneje so oblikovana tudi ustavna stališča do jugoslovanskih nacionalnih manjšin v sosednjih državah in do tujih manjšin pri nas. Ta stališča dokazujejo, da Jugoslavija popolnoma spoštuje obstoječe meje, da pa ima hkrati tudi zakonite interese za tiste dele naših narodov, ki živijo v tujini. Sicer pa odnos sosednjih držav do jugoslovanskih nacionalnih manjšin postaja tudi merilo njihovega trajnega in trdnega sodelovanja z Jugoslavijo.

NOVA IMENOVANJA

Občinska skupščina Velenje je na zadnjem zasedanju imenovala več komisij in svoje predstavnike v različne organe.

Vinko Steiner, Mara Lesnik, Miloš Volk in Franc Grebenšek so v komisiji, ki bo pripravila potrebne podatke o naložitvi nove zemljiške knjige za katastrsko občino Šoštanj.

V iniciativnem odboru interesne skupnosti za vodo so kot predstavniki občine Velenje Rudi Hudovernik,

Oto Mravljak, Jože Hrastnik, Matjaž Vouk, Damir Csikos, Vesna Konečnik in Franc Slatinšek.

Kot predstavniki občine so v svetu Gimnazije Velenje Vida Robida, Erno Raheten in Elza Janežič, v delavskem svetu splošne bolnišnice Slovenj Gradec Hubert Mravljak, v svetu posebne osnovne šole Velenje Mariča Lešnik, v zboru delovnih ljudi Pedagoškega šolskega centra pa Franc Arlič.

Za praznik žena

priporočamo bogate izbire primernih daril

- KRISTAL
- KOZMETIKA
- ZLATNINA
- TEKSTIL
- GOSPODINJSKI APARATI

blagovnice **era** standard · nama · center

Slovenjgraški predlogi za kandidate

Občinska kandidacijska konferenca v Slovenj Gradcu je sprejela predlog kandidatov za občinski družbenopolitični zbor, koordinacijski odbor za pripravo spomladanskih skupščinskih volitev in izvršni odbor OK SZDL pa sta izoblikovala predloge za novo občinsko vodstvo.

Tudi v Mislinjski dolini so zadnje dni v javni razpravi predlogi možnih kandidatov za občinski družbenopolitični zbor ter za novo občinsko vodstvo.

Družbenopolitični zbor občine Slovenj Gradec bo sestavljalo 23 delegatov. Kandidati za delegate pa so: Alojz Marzel, kmet iz Smartna, Ivan Uršič, diplomirani kmetijski inženir iz Slovenj Gradca, Jani Lampret, pravnik iz Smartna, Danica Potočnik, učiteljica iz Slovenj Gradca, Marjan Križaj, učitelj iz Završ, Jože Perše, kmet iz Podgorja, Franc Hovnik, kmet s Sel, Jože Hrovat, kmetijski tehnik iz Starega trga, Vera Jordan, zdravstvena delavka iz Slovenj Gradca, Pe-

ter Bernard, uslužbenec iz Slovenj Gradca, Peter Uršnik, delavec iz Mislinje, Marija Vončina, knjižničarka iz Starega trga, Jože Leskovšek, ekonomski tehnik iz Slovenj Gradca, Oto Straser, pravnik iz Slovenj Gradca, Bojana Raško, ekonomski tehnik iz Slovenj Gradca, Marija Japelj, uslužbenka iz Slovenj Gradca, Bojan Butolen, delavec iz Slovenj Gradca, primarij dr. Drago Plešivčnik, direktor Slošne bolnišnice Slovenj Gradec, Viktor Jeromel, učitelj iz Dolica, Ludvik Pušnik, upokojenec iz Mislinje, Mirko Meh, kmetijski tehnik iz Pameč, Franc Pečolar, logar iz Legna, Miha Lavre, mizar, mojster iz Podgorja in Da-

nica Tepej, delavka iz Mislinje.

• PREDLOG ZA NOVO OBČINSKO VODSTVO

Koordinacijski odbor za pripravo spomladanskih skupščinskih volitev je pred dnevi že izoblikoval predlog možnih kandidatov za novo občinsko vodstvo, ki ga je potrdil izvršni odbor občinske konference SZDL Slovenj Gradec.

Za neprofesionalnega predsednika skupščine je predlagan diplomirani inženir Ivan Uršič, direktor Kmetijske zadruge Slovenj Gradec, za predsednika izvršnega sveta pa diplomirani inženir Peter Planinšek, sedanji predsednik občinske skupščine.

Kandidat za predsednika družbenopolitičnega zbora je Oto Straser, kandidat za predsednika zbora krajevnih skupnosti pa Franček Vaupot.

V Mislinjski dolini so sklenili evidentiranje možnih kandidatov za delegate v zbor občinske skupščine • Enotni zbor združenega dela bo štel 30 delegatov, zbor krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor pa bosta štela po 23 delegatov • Potrjeni predlogi kandidatov s Koroške za družbenopolitični zbor SR Slovenije in za zvezni družbenopolitični zbor

Pred dnevi je bila v Slovenj Gradcu seja občinske konference SZDL in seja predkandidacijske konference. Člani občinske konference SZDL so sprejeli sklep o postopku kandidiranja delegatov iz občinske konference SZDL v družbenopolitični zbor občinske skupščine ter o odnosih med delegati v družbenopolitičnem zboru in občinski konferenco SZDL Slovenj Gradec.

Na seji predkandidacijske konference pa so sprejeli poslovnik občinske kandidacijske konference, dogovor o merilih in oblikovanju družbenopolitičnega zbora občinske skupščine Slovenj Gradec ter obravnavali poročilo o poteku politične aktivnosti v pripravah na spomladanske volitve.

Za člane delegacij v zborih občinske skupščine so v Mislinjski dolini evidentirali 830 možnih kandidatov. Ker bodo delegacije štele okrog 330 članov, se pravi, da bosta za vsako delegatsko mesto najmanj dva možna kandidata. Med evidentiranimi kandidati je precej neposrednih proizvajalcev in žena, manj pa mladih. Strukturo v korist mladih bodo skušali izboljšati na kandidacijski konferenci.

• V ZBORIH OBČINSKE SKUPŠČINE 76 DELEGATSKIH MEST

Enotni zbor združenega dela bo štel v Slovenj Gradcu 30 mest, zbora krajevnih skupnosti in občinski družbenopolitični zbor pa bosta imela po 23 delegatskih mest.

V krajevnih skupnostih so že sprejeli sklepe o sestavi delegacij za zbor krajevnih skupnosti. Delegacija krajevnih skupnosti iz Slovenj Gradca bo štela 21 delegatov, iz KS Mislinja 19, iz KS Smartno 15, iz KS Podgorje 11 in iz KS Pameče 9 delegatov.

• KANDIDATI ZA REPUBLIŠKI IN ZVEZNI DRUŽBENOPOLITIČNI ZBOR

Na seji predkandidacijske konference v Slovenj Gradcu so podprli predloge za možne kandidate za republiški in zvezni družbenopolitični zbor. Za družbenopolitični zbor SR Slovenije so Slovenjgraščani podprli kandidato Ivana Bošnika sekretarja medobčinskega sveta ZKS za Koroško Ivana Žagarja, sekretarja komiteja OK ZK Ravne na Koroškem. Za zvezni družbenopolitični zbor pa podpirajo kandidato diplomiranega inženirja Eda Pogorevca iz Zelenke Ravne na Koroškem.

Sindikalni dogovor

Zadnjega občnega zbora občinskega sveta Zveze sindikatov v Slovenj Gradcu se je zvrnil 44 delegatov udeležil tudi generalni sekretar republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije, Jože Globačnik • Novi predsednik OSS Slovenj Gradec dipl. inž. Franc Gornjak.

Na nedavnem rednem občnem zboru občinskega sindikalnega sveta Slovenj Gradec je dosednji predsednik Peter Bernard v uvodnem poročilu med drugim še posebej podčrtal naloge v zvezi z uveljavljanjem in nadaljnjim razvojem samoupravljanja ter v tej zvezi naglasil, da so se sindikati v Mislinjski dolini v zadnjem razdobju dokaj aktivno vključili v akcijo uresničevanja ustavnih novosti ter ustanavljanja

upravnega organiziranja delavcev v združenem delu, »in pa dejavniki usposabljanja delovnih ljudi za samoupravne funkcije ter organizirana sila delavskega razreda v boju za vodilno vlogo pri odločanju na vseh družbenih ravneh. To vlogo pa bomo lahko uresničili s kadrovsko in organizacijsko okrepitevijo osnovnih organizacij sindikata v temeljnih organizacijah združenega dela.«

V razpravi, ki se je dotaknila tudi rezultatov posebne ankete članov organov samoupravljanja v organizacijah združenega dela v Mislinjski dolini in katere poglaviti smoter je bil ugotoviti vpliv samoupravnih organov na odločanje, je bilo nekajkrat povedano, da čakajo tudi slovenjgraške sindikate še velike naloge pri nadaljnjem

razvoju samoupravljanja. Poudarili pa so, da je občinsko sindikalno vodstvo delalo dokaj prizadevno, pred vsemi pa so še zmeraj velike naloge, posebej še pri krepitvi medsebojnih odnosov, v zvezi z izobraževanjem in usposabljanjem, graditvi stanovanj za delavce, nadaljnjem dvigu produktivnosti, rekreacijo in oddihom itd. Na nekaj najpomembnejših nalog je v razpravi opozoril tudi Jože Globačnik, generalni sekretar Republiškega sveta ZS Slovenije. Govoril je o nalogah v zvezi z uresničevanjem ustavnih dopolnil, utrjevanjem položaja temeljnih organizacij združenega dela ter skrbjo za našega delovnega človeka.

V novi občinski svet ZS Slovenj Gradec so izvolili 26 novih članov, novi predsednik slovenjgraških sindikatov pa je dipl. inž. Franc Gornjak iz gradbenega podjetja. Na prvi seji so izvolili 9-člansko predsedstvo OSS Slovenj Gradec, za tajnika pa so znova imenovali Rudija Oprešnika.

SEJA OBČINSKE SKUPŠČINE

Včeraj, v četrtek 7. marca, je bila v Slovenj Gradcu seja občinske skupščine občinske skupščine.

Na seji so, kot je predvideval dnevni red, obravnavali in sprejeli nov statut občine Slovenj Gradec ter sprejeli odloka o določitvi okolišev in delegatskih mest po okoliših za zbor združenega dela in za zbor krajevnih skupnosti. Razpravljali pa so še o komunalni problematiki posebnega družbenega pomena, o predlogu osnutka proračuna in skladov občine ter še o predlogih več drugih odlokov.

IMENOVANJA

Skupščina občine Slovenj Gradec je v komisiji za splošne akte delovnih organizacij (prejšnji komisiji za statute delovnih organiza-

cij) razrešila Ivana Medveda in Jelko Pogorevc ter za nova člana imenovala Ivana Majena, upokojenca iz Slovenj Gradca ter Mirka Kramljaka, diplomiranega pravnika iz poslovne enote Elektro Slovenj Gradec. Za namestnika občinskega sodnika za prekrške občine Slovenj Gradec pa so odborniki izvolili Jožo Hodnik, delavko v upravi občinske skupščine.

SPOMENIŠKO VARSTVO

Zavod za spomeniško varstvo iz Maribora je opravil v letu 1973 več ogledov spomenikov in spominskih območij v Mislinjski dolini. Delavci zavoda so restavrirali in konservirali oltar na Romcu v Smartnem, pripravili varstveni režim za območje občine kot sestavni del urbanističnega projekta ter izdelali načrt za notranjo ureditev cerkve Sv. Duha v Slovenj Gradcu.

Več denarja kot izdatkov

Organizacije združenega dela in drugi zavezanec prispevka za zdravstveno varstvo v območju občine Velenje so lani zbrali 55.401.604 din dohodkov, ali 1.287.802 din več, kot je bilo vseh izdatkov • 1 % vseh zbranih sredstev je bilo namenjenih za investicije v velenjski zdravstveni dom.

Iz poslovnega poročila Skupnosti zdravstvenega zavarovanja Ravne na Koroškem za leto 1973 povzamemo nekaj najbistvenejših podatkov o poslovanju skupnosti na območju občine Velenje.

Po zadnjih podatkih je v Saleški dolini 96 zavezanec prispevka za zdravstveno zavarovanje v socialističnem sektorju, 248 zavezanec v zasebnem sektorju ter 611 kmetov. Vseh zavarovancev je bilo v preteklem letu v poprečju 18.189. Iz pregleda števila zavarovancev je mogoče razbrati, da se je v občini Velenje to število od leta 1968 do 1973 povečalo za skoraj 72 %, oziroma od 10.584 v letu 1968 na 18.189 v preteklem letu.

Zaradi bolezni, nesreč pri delu, poklicnih obolenj, nege obolenih družinskih članov in drugega je bilo lani na področju ravenske skupnosti izgubljeno skupaj nad 513.000 delovnih dni, ali 7,32 % več kot v prejšnjem letu. O tem, kako velika izguba nastaja zaradi izostankov, najbolj zgovorno pove podatek, da je bilo izgubljeno v letu 1973 toliko delovnih dni, kot da delovna organizacija z 1.639 zaposlenimi ne bi obratovala niti 1 delovni dan.

Na območju občine Velenje so v letu 1973 zabeležili 18.020 primerov začasnih nezmožnosti za delo do 30 dni, zaradi katerih je bilo izgubljeno 161.518 delovnih dni ter 2.691 primerov nezmožnosti za delo nad 30 dni, zaradi katerih pa je bilo izgubljeno 83.599 delovnih dni.

Ob tem pa je mogoče ugotavljati, da se stalež začasnih nezmožnosti za delo, zmanjšuje iz leta v leto. V letu 1964, na primer, je bilo v poprečju začasno nezmožnih za delo 6,26 % vseh zavarovancev na območju občine Velenje, leta 1970 4,73 %, lani pa 4,31 %. V večjem številu organizacij združenega dela, kot na Rudniku lignita Velnje, v Tovarni gospodinske opreme Gorenje, v Galip Soštanj in Komunalno obrtnem centru Velenje, se je število začasnih nezmožnih za delo zmanjšalo, v nekaterih organizacijah združenega dela (Gradbeno industrijsko podjetje Vegrad, Trgovsko in proizvodno podjetje ERA ter Gostin-

ske podjetje Paka) pa povečalo.

Na področju Skupnosti zdravstvenega zavarovanja Ravne na Koroškem se je lani primerilo 3.439 nesreč pri delu, ali 10,89 % več kot leta 1972, zaradi katerih je bilo izgubljeno 72.660 delovnih dni. Vsak 12 zavarovaneec je utrpel nesrečo pri delu ali pa obolen za poklicno boleznijo. Za občino Velenje podrobnejših podatkov o tem ni.

Na območju občine Velenje so lani zbrali vseh dohodkov za zdravstveno zavarovanje 55.401.604 dinarjev. Vseh izdatkov je bilo kar 32,66 % več kot leto poprej, ali 54.113.802 dinarja. Skupni izdatki na zavarovano osebo pa so znašali za območje Velenja 1.251,42 din, kar je 234,86 din oziroma 23,10 % več kot leta 1972. Kljub temu pa je bilo na velenjskem območju za 1.287.802 din več dohodkov kot izdatkov.

PETER BERNARD

temeljnih organizacij združenega dela. Opozoril je na pomen samoupravnega sporazumevanja in družbenega dogovarjanja, pa na uveljavljanje delegatskih razmerij in na novo vlogo sindikatov.

»Sindikati mora v prvi vrsti postati dejavni samo-

PO KOROŠKI

RAVENSKI PREDLOG ZA VODILNE FUNKCIJE V OBČINI

Na seji kandidacijske konference so na Ravnah na Koroškem sklenili, da bodo predlagali kot kandidata za profesionalnega predsednika skupščine Rudija Vrečkovnika, za profesionalnega predsednika izvršnega sveta pa Djura Haramija. Kandidat za predsednika družbenopolitičnega zbora občine pa je Milka Pogačar. Kandidacijska konferenca se je tudi zavzela, da naj bi štel izvršni svet 11 članov.

PREDLOG ZA NOVO OBČINSKO VODSTVO V DRAVOGRADU

Tudi v občini Dravograd je te dni v javni razpravi predlog za zasedbo vodilnih funkcij v občini. Za predsednika skupščine je predlagan Branko Kobale, za podpredsednika dipl. inž. Mirko Grabner, za predsednika izvršnega sveta pa Janez Remič.

Filip je neprijetno presenečen začel jecjati, ker je bil osramočen zaradi takega sprejema. Henri je takoj videl, da mora biti to gospodar ali eden njemu najbližjih, eden, ki je zavzemal višji položaj na gangsterski lestvici.

»Dobro,« je rekel, »vzeli ga bomo s seboj, če ga bo gospodar sprejel, tedaj si napravil dobro, a v nasprotnem primeru...« Zmajal je z glavom in s tem je bil neprijetni del končan. Dal je znamenje plavalaski, ki je stala zraven Henrija, naj prinese jedačo in pijačo.

Kosilo je bilo zares obilno. Filip, kateremu policijska hrana ni teknila, je dejal, kakor da je prišel s tlake. Henri je bil razburjen in je hlinil tek, vendar je zelo zaostajal za svojim novim prijateljem. Zdelo se mu je, da je Filip tega svojega gospodarja imenoval Kobs. Ta go-

spod Kobs, kljub temu, da je veliko pil, ni bil niti malo pod vplivom alkohola. Henri se je trudil, da ne bi zaostajal za njima, toda bal se je, da ga pijača ne bi omamila.

Padel je v »osje gnezdo« in to zelo lahko in hitro. Sedaj se ni mogel več braniti. Ena stvar mu je dajala malo upanja, to je bila pištola, ki jo je imel v zadnjem žepu in katero je tu in tam nalahko otipal. Če bo potrebno, in če pride do nevarnosti, jo bo že znal uporabiti.

Ko je bilo to bogato kosilo pri kraju, je videl, kako je gospodar večkrat pogledal na uro. To pomeni, da je bil ta sestanek zmenjen in da še ni prišleca. Ko je na to pomislil, da nekoga čakajo, je pozabil na nevarnost, v kateri je bil.

Glavno je bilo, da se čimbolj približa cilju. Mogoče bo tudi Tom uspel in se nekako izvle-

OBRAČUN

je dajala znak, da je prišla, inšpektor je bil na poti proti njenemu avtomobilu. Tedaj je prišel s tlake. Henri je bil razburjen in je hlinil tek, vendar je zelo zaostajal za svojim novim prijateljem. Zdelo se mu je, da je Filip tega svojega gospodarja imenoval Kobs. Ta go-

— Sedaj je vendarle nedelja. Delate vi tudi ob nedeljah, vam to plačajo?

— Mi delamo vedno, ji je odgovoril žalostno, a kar se tiče plačila, o tem bi se dalo govoriti. Niti en policaj se z njim ne bi mogel kaj posebej pohvaliti.

Iz njegovega pogleda je čutila obžalovanje, da je izlet propadel. Zapeljala ga je proti policiji.

Ker je ta izlet propadel, je v hipu pomislila in rekla: — Upam, da mi ne boste odbili prošnje. Zvečer vas povabim na kavo. Prišli bodo tudi moji prijatelji in prijateljice. Ne bo vam dolgčas.

Povabilo ga je razveselilo in brez pomisleka je pristal nanj. Pogledala sta si iz oči v oči. Oba sta želela zvedeti, če iz njih sveti kaj več kot veselje. Ob slovesu sta drug drugemu veselo pomahala.

Zvečer je bil inšpektor prvokrat v njeni luksuzni vili. Svojim prijateljem je sporočila, da bo imela nocoj izrednega gosta. Zato jih je povabila tudi veliko manj kot običajno. Kljub temu da inšpektorja ni povabila kot policaja, se je vseeno držal precej resno. Z vsemi se je ljubezljivo pogovarjal, vse ga je zanimalo, toda to ni bilo tisto njegovo razpoloženje, ki ga je Jane poznala in želela. Ko so gostje že popili nekaj izbranih pijač, jih je inšpektor šele poskušal. Takšno njegovo obnašanje jo je spravilo v slabo voljo. Prej je mislila, da bo to ena izmed nje-

kel. Henri je vedel, da se sedaj nahaja v družbi pravih gangsterjev in ga ne bi nihče prisilil, da bi sedaj popustil. Te gangsterje je sovražil že leta in leta in zato ni hotel odstopiti od svojega namena, od te poti, ki ga čaka. Kmalu zatem je prišel v sobo neznanec. Bil je šofer, ki je pripeljal avtomobil. Oni so pomahali samo plavalaski in se odpeljali. Da bi plačali račun, ni bilo govora. Vozilo je odpeljalo v neznano smer za Henrija.

Bilo je slučajno, da se je gospodična Jani Ger vozila pred zgradbo newyorške policije južne četrti. Nekajkrat se je tudi tu ustavila in odšla v bližnje trgovine. Razumljivo je, da je morala ob takih sprehodih srečati tudi inšpektorja Kenneta. Pa tudi inšpektor je bil človek, ki mu taka »slučajna« srečanja niso ostala neopazna.

Nekajkrat sta se srečala in se prijateljsko pogovorila. Njegovemu bistremu očesu niso ušli njeni simpatični pogledi, ob njenih ljubeznivih besedah pa mu tudi ni bilo nerodno. Kajti inšpektor Kennet je bil vendarle mlad moški, čedne zunanosti. Nekajkrat so dekleta, ko so zvedele, da je inšpektor, vztrajale, da se povežejo z njim intimneje. Morda je ravno njegov neprisljen način govorenja, pa vendar taktičen, ugajal ženskam. Tu so bile tudi njegove lepe in tople oči.

Gospodična Jani Ger ni bila tako neumna ženska, da ne bi po nekaj srečanjih z inšpektorjem odkrila teh sposobnosti, pa tudi ljubosumnosti drugih žensk, ko so ju videle skupaj.

Neko nedeljo sta se dogovorila za izlet. Jane je obljubila inšpektorju, da bo prišla ponj s svojim avtomobilom. S sireno

gledal. Ne, ni pričakoval, da bo tukaj srečal tudi Avo.

Vedel je da je v rokah gangsterjev in da Jane ni kriva za to. Resnica pa je, da je kriv njen oče. Inšpektor v to ni dvomil. Spoznal je življenje družine gospodične Jane. Pa zakaj se je še zadrževal v družbi s to žensko? Zdaj nima pri njej kaj iskati.

Vendar je Jane ugajala Kennetu. Prijal mu je mir in to, da sta sama. Beseda »žal«, ki jo je izgovorila, ko je vprašala za Avo, je vseeno prijetno delovala nanj. Iz njenega žalostnega pogleda je slutil ljubosumnje, drhtečega glasu, ljubezen. Morda je tudi takšno njegovo vedenje tako privlačno za Jane.

Jane je bila navajena veselih družb, ponočevanja in pijančevanja.

Jane je bila navajena veselih družb, ponočevanja in pijančevanja.

(DALJE PRIHODNJIČ)

TV ohišij, nevarne pnevmatske pištole za zbijanje s kovinskimi sponkami je fiksiral v praktična stabilna vodila, ki omogočajo enostavno in uspešno delo. Največja pridobitev pa je bila, ko je rešil sestavljanje TV ohišij na zelo preprost način. Skoraj bi lahko smatrali izvedbo vogalnega spoja za samostojen patent, vendar zamisel ni bila prijavljena zavodu za patentiranje. Za to, zadnje, bo Lesjak tudi nagrajen, vendar šele pozneje, ko se

Kljub temu bi bilo potrebno dati moralno in tudi finančno podporo vsem, ki so bolj uspešni, kot se pričakuje od poprečnega

delavca, strokovnjaka. Nagrada bi bila le priznanje in vzpodbuda za intenzivnejše reševanje tehničnih zapletkov, ki lahko često prinesejo neslutene praktične in finančne rezultate.

Jože Miklavc-Pepi

čuje, mi je bilo jasno, da zmore veliko več kot poprečen strokovnjak. Uspešno je uporabil princip pnevmatike pri večjih ročnih izvedbah, pri stroju za oblepljanje robov stranic je uspešno rešil problem predgretja, konstruiral in napravil je vrtljivo mizo za sestavljanje

bo pokazalo, kakšen bo ekonomski učinek. Ker je podobnih primerov bolj malo, postopek nagrajevanja še ni tako utečen. Prav tako je včasih vprašanje, kje je meja med delovnimi nalogami in rezultati, ki so plod povečanega prizadevanja in uresničevanja izvirnih idej.

NAŠI NOVATORJI

Bistra glava in spretni roke

Veliko ljudi veliko napravi, vsi ljudje pa vse. Tako pravi pregovor. Malo pa je ljudi, ki bi bili vsestranski in znajo teoretično znanje uporabiti pri praktičnem delu. Toda izjeme so. Eden takih je Anton LESJAK (40) iz Vinske gore, mizar, zaposlen v TGO Gorenje, v obratu Pohišstvo. Njegovo delovno mesto ustreza njegovemu poklicu, saj se v prototipnem oddelku ukvarja z izdelovanjem šablon, vzorcev in prototipov. Vendar takšno delo zahteva mnogo več, presega strokovni okvir mizarja, saj so šablone, vzorci in novi modeli često napravljeni tudi iz drugih materialov, kovin, plasti-ke itd.

Anton Lesjak obvlada veliko več, kot zahteva poklic mizarja. Enako več je

MED UDELEŽENCI POHODA

Letošnjega spominskega pohoda po poteh XIV. divizije se je udeležilo veliko mladink in mladincev, pripadnikov JLA iz Postojne in borcev legendarne divizije. Nekaj udeležencev smo povprašali, kaj jim pomenijo tradicije NOB in kako ocenjujejo letošnji pohod.

— Ivan LOMSEK — borec udeleženec pohoda XIV. divizije, doma iz Ljubljane. Tradicije NOB se morajo prenašati na mlajše rodove. Na težko priborjeno svobodo ne smemo pozabiti. Letošnji pohod je skrbno organiziran. Mogoče bi kazalo, da se v bodoče še bolj dosledno držimo poti, kjer so resnično hodili in se borili borci XIV. divizije. Predlagam, da se celotna pot označi, da bi lahko tudi bodoče generacije hodile po istih poteh, kot smo hodili mi pred 30. leti in kjer hodimo danes.

Marjana KOREN — udeleženka pohoda iz TGO Gorenje Velenje. Letos sem že drugič na pohodu in menim, da si lahko vsakdo pridobi predstavbo, kako so se v teh krajih odvijale težke borbe med borci XIV. divizije in okupatorjem. Na letošnjem pohodu mi je všeč vojaška disciplina, saj tako tudi mladinke občutimo delček tistega reda, katerega si fantje pridobijo pri voj-
jakih.

Milan KRETIČ — vojak JLA na dopustu. Razvijanje tradicije NOB mi mnogo pomeni, zato se raznih pohodov prav rad udeležim. Na vsakem spoznam nekaj novega. Borci, ki hodi-
jo zraven, nam v razumljivem jeziku razlagajo, kako so se odvijali tisti težki trenutki v snegu in mrazu leta 1944. Letošnji pohod mi je všeč kot vsi doslej, kondicije imam dovolj.

Slavica ČASAR-Trikon Kočevje. Razvijanje tradicije NOB mi veliko pomeni, saj se v teh organiziranih oblikah, kot so npr. pohodi, spozna veliko izvirne resnice od borcev, ki so nam na pohodu govorili o dogodkih, ki so se odvijali v teh krajih pred 30 leti. Današnji pohod mi je izredno všeč, spoznala sem vaše kraje, spoznala del poti XIV. divizije in to meni, kakor tudi ostalim, ki smo prišli iz Kočevja, mnogo pomeni. Takšnih pohodov se bom še udeležila.

Umetnost črne Afrike

V Foitovi afriški zbirki so posebej omembe vredne maske. Več kot 200 jih je. To je zanimiv prerez v svet črnih tradicionalnih mask. V maskah je tudi skrita umetnost kiparjenja v lesu. Vsa afriška plemena imajo svoje tradicionalne umetniške stile in ti pridejo do veljave predvsem pri maskah, ki so bile vse do včeraj, pri redkih plemenih pa so še danes, velikega pomena v religioznem in socialnem življenju Afričanov. V Foitovem muzeju najdemo maske številnih plemen, kot so: Makonde, Masai, Kikui, Giriama, Luo, Duruma, Suk iz vzhodne Afrike, Batele iz centralne Afrike in Bamende, Ashanti iz zahodne Afrike in mnoge druge. Zastopane so vse tri osnovne oblike afriških mask: obrazna maska, naglavna in temenska maska. To so ritualne maske, ki so jih uporabljala plemena v kultu umrlih, v šegah, ki so povezane z rodovitnostjo polja, pri čaranju lovske in ribiške sreče, predvsem pa še pri tako imenovanih obredih, ko

so spremljali odrasla dekleta v žensko oziroma moške v moško družbo. Tu pa so tudi maske tajnih družb, maske, ki so jih uporabljali ob daritvah in ob številnih priložnostih, ko so si želeli zagotoviti naklo-

porabljenosti pri obredih obrezovanja, dečki so oblečeni v oblačila iz rastlinskih vlaken, frizura iz trakov lubja spominja na čelado iz 16. stoletja. Na teh maskah je pogosto plemenska označba, natančno izdelana frizura in motiv križa na čelu maske. Pre-

Ritualnih mask več kot 200

njenost duhov. Danes so te maske tudi priča o veliki tradiciji stare afriške umetnosti.

Umetnost rezljanja mask poznajo vsa črna plemena. V preteklosti so bili še posebno spoštovani rezbarji mask na dvorih kraljev. Znani so bili rezbarji Baluba, ki so smeli nositi kot znamenje svojega poklica okrašeno sekiro, kakršno je imel poleg njih samo še kralj.

Na razstavi je prikazanih le del mask, ki jih je profesor Foit zbral na afriški celini.

prosta maska plemena Cokre je ovalna, drugi primerki pa imajo srčasto oblikovan obraz, ki je bilo poslikan.

Maska plemena Karioka je obrazna, ima majhen nos, široka usta, in izbočeno čelo. Zgornji del maske obdaja venec, narejen iz gosto nanizanih res iz rastlinskih vlaken.

Najlepše maske plemena Baluba so stilizirane antilope. Na razstavi je tip maske tega plemena, to je podolgovata maska, ki ima pet rogov, plemensko označ-

bo na obrazu in je stilizirana. Te vrste maske nosijo pogosto med rogovim majhno žensko figuro uporabljajo jo pri inicijacijskih obredih.

Maske plemena Bakote v Vzhodnem Gabonu imajo ovalen obraz in so pokrite z medeninastimi trakovi in z lističi. Maske pri poljedelcih in lovcih Bamende imajo trioglat obraz, izbočeno čelo, štrleče ličnice na katerih je plemenska označba.

MASKE IZ KONGA

Prikazane so tudi maske različnih plemen iz Konga. Pri plemenu Baluba iz juga Konga je razširjen kult prednikov. Najbolj značilne so pri njih maske Kifwebe, ki jih rezlja tudi plemo Basongo. Moška in ženska maska plemena Baluba sta veliki obrazni in bogato okrašeni.

Maske plemena Batele so raznovrstne in nenavadne, posebno tiste, ki jih uporabljajo pri inicijacijskih obredih. Značilna maska je prikazna kot velika ploškev s posnetimi robovi, barvno poslikana in obdana z gosto razporeje-

nimi resami iz rastlinskih vlaken.

Pleme Balega, ki prebiva na severu jezera Tanganjike, rezlja maske iz lesa in iz slonovine. Maske predstavljajo preprost stil kot razstavljena maska trikotne oblike, s srčasto oblikovanim obrazom.

Maske plemena Bakara kažejo najbolj tuj stil v tovrstni umetnosti. Obraz je razmeroma majhen, ločen z reliefom od drugega dela maske. Nos je prikazan kot rilec, usta so odprta, v njih pa so spiljeni zobje.

Maske plemena Benakanjoka imajo zelo stiliziran obraz in so barvno poslikane. Pri njih je čutiti vpliv plemena Baluba.

Maske iz zahodne Afrike predstavljajo pleme Bobo iz Zgornje Volte. Maske si natikajo dečki pri sprejemih v moško družbo, v plemenu pa jo uporabljajo še za pričaranje rodovitnosti polj.

Pleme Mosi pripada islamski veri, veruje pa tudi v duhove svojih prednikov. Maske so oblikovane po izmišljeni predstavi in so strogo geometrične.

POPOLNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE IZ PRAGOZDA

V Foitovi zbirki moramo za zaključek še posebej omeniti lesene lutke, ki predstavljajo popolno lutkovno gledališče iz pragozda ob reki Ituri v Kongu. To je izredna redkost s katero se ne morejo pohvaliti niti največji evropski muzeji. Profesor Foit je odkril v Kongu dvoje lutkovnih gledališč in dokazal, da imajo tudi najbolj primitivna plemena svojo dramatiko. Nekaj lutk iz tega gledališča je izvirnih, druge so verne rekonstrukcije. Umetnik Foit je posnel tudi glasbo in spremeno besedilo. Osnovno načelo tega gledališča lutk je neke vrste pantomimična opera. Lutka ima lahko obredni pomen ali pa je samo predmet v igri. Igre pri preprostih ljudstvih pa izhajajo iz njihove bogate folklorne in iz njihovih časovno religioznih obredov.

V šestih nadaljevanjih vam je s pomočjo etnografskega gradiva pripravila priredbo o Foitovi zbirki Marjetka Eberline.

Ob koncu prejšnjega leta se je preselila v pritične prostore na zadnji strani novega zdravstvenega doma v Velenju iz starega zdravstvenega doma ekipa dvanajstih šoferjev reševalne postaje, ki jo priateljstvo in večje usmerja ter nadzoruje Bruno Žverk. Redki so Salečani, ki ne bi vsaj na videz poznali tega moža v belem oploju z oznako rdečega križa. Skorajda vsak dan vozi na cestah v smerih proti Slovenj Gradcu in Celju, večkrat pa vozi ponesrečene in bolne ljudi, potrebne izurjene in zanesljive medicinske pomoči v bolnišnice, zdravilišče in raznovrstna okrevališča v kraje Šrom po Sloveniji in po Jugoslaviji in celo v bližnji in bolj oddaljene evropske dežele.

Bruno Žverk je za večino ljudi, ki ga poznajo kar Bruno in vsem, ki ga imajo radi se zdi odveč, da bi se potrudili poizvedeti in zapomniti njegov priimek, kar potrjuje njegovo močno priljubljenost med občani našega področja. Se celo njegovo dolgoletno zakonsko družico Gelco, so domačini Soštanj, med katerimi Bruno Žverk živi, prepisali brez nadlegovanja matične službe v Celco Bruno, pomišljaj za Žverk pa so kot nepotrebno dodatno navtako pokopali v pozabo.

Nezgodbe in načeta zdravja ljudi ne poznajo vnaprejšnjega določena urnika, ne upoštevajo prazničnih in prostih dni, razlik med delovnimi dnevi in nočmi namenjenimi počitku nas vseh. Noben »hipce« v kateremkoli dnevu ni bolj ali manj možno, da bo v pisarni Pruna Žverka. Šefa reševalne postaje zazvonil telefon, po katerem prvi očitvidi raznovrstnih nezdov ključijo na pomoč reševalno postajo.

Bruno Žverk se je predstavil takole: »Rešilni avtomobil sem začel voziti za Zdravstveni dom v Soštanju leta 1954. Odkar so se Saleški zdravstveni domovi priključili savinjski zdravstveni službi imamo Salečani svojo osnovno postajo v Velenju. Naša reševalna postaja zaposluje dvanajst šoferjev rešilnih avtomobilov, enajst re-

ševalcev mora biti s prav tolikim številom avtomobilov nenehno usposobljenih in pripravljenih, da v primeru množičnih nezdov — npr. pri elementarnih nesrečah ali pri rudarskih zasutjih naenkrat odidejo vsi skupaj reševati in pomagati ponesrečencem.

V starem zdravstvenem domu smo imeli premalo prostora in naše delo ni moglo biti neoporečno. Da imamo danes ogromno garažo, napojneno z enajstimi avtomobili, od katerih so trije čisto novi, osem pa jih je starih med tremi in štirimi leti, pisarne kjer se zbirajo šoferji in dežurna služba, sobo v kateri lahko manj nevarno prizadeti ljudje počakajo na prevoz, kopalnice in sanitarije za zaposlene, je predvsem zasluga direktorja zdravstvenega doma dr. Alojza Fijavža, ki je naše težave pravočasno prepoznal in nam pomagal, da smo se izkopal iz nevdružnih pogojev dela. Vsi, ki tvorimo kolektiv reševalne postaje, se zavedamo, da so vsa naša prizadevanja neme-

v rešilni avtomobil, so spremljevalci močnejše poškodovanosti do bolnišnice, kadar šoferji nimamo s seboj zdravstveno usposobljenih sodelavcev. Pozval bi tudi vse druge šoferje na cestah, da bi bili bolj uvidni do rešilnih avtomobilov in bi nam dajali večkrat prednost.

»Pred več leti je v predoru v Penku vlak povozil starejšega moža in mu odrezal roko in nogo. Spomnim se, da sem ga pripeljal v petnajstih minutah v celjsko bolnišnico. To je moj najkrajši čas, ki sem ga porabil, da sem varno pripeljal prizadetega do zdravniške pomoči.

Pred kratkim sem se skupaj z zdravniki iz Slovenj Gradca in iz Ljubljane boril za življenje mlade delavke iz Gorenja. Imela je prometno nesrečo, ki ji na zunaj ni pustila nikakršnih sledov, zaradi česar ni pravočasno poiskala zdravniške pomoči. Po krajšem času pa so se ji začele javljati hude bolečine v glavi in zdravniki so ugotovili težke notranje po-

BRUNO ŽVERK

njena vsem ljudem; delo nam je v veselje in ker smo od strani vse moteče ovire, smo enoten kolektiv, v katerem ni nikogar, ki se ne bi dobro počutil. Med sabo smo si vsi to — Tovariš Bruno, kako ravnaš s ponesrečenci, ste v najhujših trenutkih dovolj mirni in razsodni ali vas nesreče drugih, ki jih rešujete pretresejo prav tako kakor ljudi, ki se bolj poredko soočijo z bojem med življenjem in smrtjo?

»Služba, ki jo opravljam, ne dopušča rahločutja, saj le-to ohromi hitro ukrepanje, ki je pri našem delu najvažnejše. Med prevažanjem ljudi v zdravstvene ustanove se pripe-ti med potjo marsikaj, kar odraža različne prizadetosti bolnikov, ki niso zmožni sami priti do zdravniške pomoči. Mnogi so zelo nemirni, kričijo in nekateri poskušajo celo uiti iz avtomobila. Take seveda posadim vedno poleg sebe na prvi sedež, če so telesno toliko krepki, da zmorejo sedeti. To so predvsem psihično huje motene osebe.

Bruno Žverk je nadaljeval: »Pri večini nesreč, ki se dogodijo na cestah in na delovnih pogrešamo pomoči ljudi, ki stojijo ob strani, a premalokrat priskočijo na pomoč. Očividci nezdov so običajno vznemirjeni in zaradi tega škodujejo izvedenim reševalcem. Res je, da je nestrokovna prva pomoč usodna, predvsem pri poškodbah, nastalih zaradi hudih udarcev, vendar pa prisotni ljudje lahko sodelujejo z nami tudi drugače; pomagajo nam prenesti nosila s kraja nesreče

škodbe glave. Njeno življenje je bilo resno ogroženo. Ker so ji morali odpreti glavo, so jo iz slovenj graške bolnice poslali v Ljubljano, kjer imajo ustrezne pripomočke za zahtevne operativne posege. Zdravnik so ji eno uro, kolikor je trajala vožnja iz Slovenj Gradca do ljubljanske bolnišnice, pomagali z aparaturami, ki so v vsakem rešilu in ji skupaj z ljubljanskimi kirurgi rešili življenje.

Marsikaj pripetljaj o ljudeh, ki jim je pomagal je še spravljen v glavi Bruna Žverka, a da ne bomo ostali le pri zunanjemu prikazovanju dela reševalne službe, smo se dogovorili, da se nismo srečali poslednjič z njim in vsemi drugimi možmi, ki vozijo avtomobile z oznako rdečega križa, marveč bomo enkrat skupaj z njimi preživeli cel dan in vam bomo takrat iz lastnih doživetij in odkritij povedali še marsikaj o njih in o njihovem delu.

Ne pozabimo, da utripajoča modra svetloba, z rezko spremeljavo sireno na belem avtomobilu največkrat preganja smrt.

Marjetka Eberline

NAŠ ZNANEC

OBRAČUN DELA MLADIH

Člani mladinskega aktiva v Šmartnem ob Paki so se v petek, 18. januarja zbrali na redni letni konferenci, ki so ji prisostvovali tudi predstavniki krajevnih družbenopolitičnih organizacij občinske konference ZMS.

Po poročilu o delu se je med prisotnimi razvila živahna razprava v smislu ocenjevanja dela ter načrtovanja programa za predstoječe obdobje. Vsi so bili enotni, da je bilo storjenega res veliko, zavedajo pa se tudi, da bi lahko naredili še veliko več, če bi imeli za nemoteno delovanje zadovoljive pogoje — u-

strezne prostore in seveda materialna sredstva. Sklenili so, da se bodo občasno posluževali tudi prostorov Ljudske tehnike, dokler ne dobijo res svojega prostora. Veliko so govorili o sodelovanju z ostalimi organizacijami v kraju, saj je to področje delovanja pri njih od sedaj najbolj šepalo, za kar pa je nedvomno treba iskati krivca na obeh straneh. Dogovorili so se, da bodo v bližnji prihodnosti posvetili največ pozornosti prav temu problemu. Načrtov za delo je torej dovolj in priprani smo lahko, da jih bodo mladi Šmarčani tudi realizirali,

saj kjer sta doma volja in marljivost tudi uspeh ne more izostati. Treba jim je le omogočiti nemoteno delo.

USTANOVILI BODO MLADINSKI AKTIV

Na območju novoustanovljenih krajevne skupnosti Šmartno je tudi precej mladih. Zato so na zadnji seji sveta krajevne skupnosti in odbora SZDL imenovali iniciativni odbor za ustanovitev mladinskega aktiva. Za predsednika so izbrali Miha Polha.

„SIGMA“ - ŽALEC

SAVINJSKA INDUSTRIJA OPREME IN GRADBENA MONTAŽA

NOVO NA TRGU

— avtomatsko delovanje

PRVI TRAJNO GOREČI

— kapacitete od 30,000 do 50,000 kcal/h

KOTEL NA TRDO

IN TEKOČE GORIVO

— specialno prirejeno kurišče za zgorevanje vseh vrst domačih goriv in odpadkov

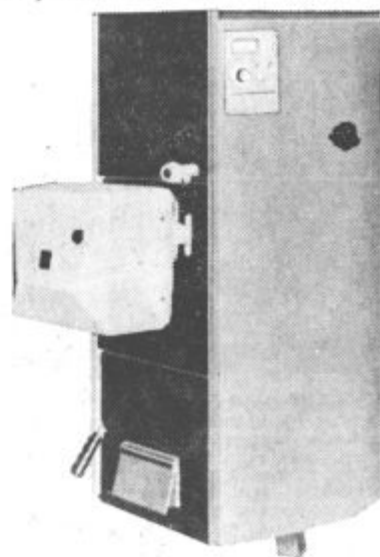
— gori od 5 do 20 ur z enkratnim polnjenjem

— velik emajliran bojler kapacitete 150 l

— odlični izkoristek

— moderna oblika

— mali gabariti

UKINJENA PRISILNA UPRAVA

Odborniki obeh zborov občinske skupščine Velenje so v petek, 1. marca ukinili prisilno upravo v šoštanjski termoelektrarni. V imenu odbora za prisilno upravo je predlog podal in obrazložil Tone Bole.

Slovenski izvršni svet in komite občinske konferen- ce Zveze komunistov Vele- nje sta občinski skupščini jeseni lani predlagala, da v termoelektrarni Šoštanj uvede prisilno upravo. Za ta izjemen poseg se je skupščina občine Velenje odločila zaradi samih raz- mer v termoelektrarni in soodgovornosti za nastalo energetske krizo.

Termoelektrarna Šoštanj daje 40 odstotkov električne energije v republiko, za- to je bilo tudi vodstvo elek- trarne med številnimi dru- gimi dejavniki odgovorno za neugodno energetsko stanje. Tedanje razmere so upravljevali z neugodnimi hidrološkimi pogoji. Ven- dar pa so stalni izpadi TE Šoštanj III odločilno po- slabševali krizno elektro- energetsko stanje. Blok 275 megavatov je v petnajstih mesecih obratovanja izpa- del kar 85-krat, vodstvo elektrarne pa je bilo do tu- jih dobaviteljev kljub temu preveč popustljivo.

Med elektrarno in rudni- kom lignita so bile sicer ves čas prisotne težnje po tesnejšem sodelovanju in

organizacijskem povezo- vanju. Tudi ustavna dopolni- la so dajala možnosti, da bi našli skupne rešitve, ven- dar jih niso izkoristili. Ne- povezanost je brez dvoma vplivala na razvoj elektrarne, proizvodnjo električne energije in imelo neugod- ne posledice za slovensko gospodarstvo. Samoupravno organiziranje pa bo o- mogočilo tesnejše sodelo- vanje v občini in hitreje odpravljanje težav na po- dročju družbenega standar- da, ki nastajajo kot posled- dica zavoljo razvijajočih se zmogljivosti v rudniku in termoelektrarni. Poleg te- ga pa so tudi priprave na veliko in odgovorno nalož- bo TE Šoštanj IV zahteva- le urejene kadrovske in sa- moupravne razmere kot gotovilo, da se ne bi po- navljale težave.

Tone Bole je odborni- kom občinske skupščine povedal, da je odbor prisilne uprave takoj začel odstranjevati tiste pomanj- kljivosti, ki so bile v nje- govi pristojnosti in občins- kih organov. »Predvsem pa je odbor pričel z inten- zivnim delom na smoter-

nejšem povezovanju rud- nika lignita Velenje in ter- moelektrarne Šoštanj v skladu s sprejetimi temelj- nimi izhodišči za izdelavo samoupravnega sporazuma o združitvi TOZD rudnika in elektrarne Šoštanj v šir- šo obliko združenega dela — delovno organizacijo ru- darsko elektroenergetskega kombinata.« je dejal Tone Bole. Zato so začeli usta- navljati novo delovno or- ganizacijo v kateri so zdru- žili temeljne organizacije združenega dela iz rudnika in elektrarne in ta teden že podpisal samoupravni sporazum o združevanju.

Skrb odbora prisilne u- prave je bila še v tem, da so izvedli obsežno rekon- strukcijo na kotelskih nap- ravah. Zdaj je blok mno- go zanesljivejši pri svojem obratovanju in ima višjo pogonsko pripravljenost. Rekonstrukcijo so izvedli v času izredno kritične e- nergetske krize v Sloveniji in skoraj nemogočih delov- nih pogojih. Vsi, ki so so- delovali pri rekonstrukciji, so bili izredno poštvalni in so jo opravili pet dni pred rokom. Odbor prisil- ne uprave je skrbel tudi za to, da so uspešno stekle priprave za gradnjo nove elektrarne, reševal pa je še nekatere kadrovske in materialne probleme.

Podpredsednik občinske skupščine Avgust Jeriha, ki je vodil sejo, je pouda- ril, da je prisilna uprava uspešno opravila delo in so sedaj odnosi v občini bol- šji. Vendar bodo morali de- lo in napore še nadaljevati. Zahvalil se je odboru prisilne uprave in predsedni- ku Tonetu Boletu za us- pešno delo.

SPLOŠNA IN SKUPNA PORABA V LETU 1974

V Slovenj Gradcu so pripravili izhodišča za splošno in skupno porabo v tem letu • V občinskem proračunu bo v letu 1974 predvidoma 12.640.000 dinarjev dohodkov • Največ denarja naj bi šlo za delo državnih organov (47,4 %) ter za socialno skrbstvo (23,4 %).

V naši republiki smo že v preteklem letu uveljavili načelo dogovarjanja na področju splošne in skup- ne porabe. V zadnjem ča- su se menja vir dohodkov za občinske proračune; med drugim občine ne bo- do v letu 1974 več predpi- sovale davkov iz osebnih dohodkov iz delovnega raz- merja, medtem ko bodo, predvidoma, ostale stopnje drugih davkov in prispev- kov nespremenjene.

Podobno kot v drugih občinah na Slovenskem, so tudi že v Slovenj Gradcu začeli s pripravo predloga občinskega proračuna, če- pra še ni dokončno izobli- kovan posebni dogovor o splošni potrošnji v Slove- niji. Po prvih izračunih se bodo davki (razen davka iz osebnega dohodka iz delov- nega razmerja) povečali za 23,80 %, takse pa za 10,70 %. Bistveno se naj bi v letoš- njem letu povečal davek od prometa proizvodov in storitev, in to za 30 %, kar naj bi bila posledica pora- sta celotnega dohodka tr- govine v Mislinjski dolini.

Po prvih pokazateljih je mogoče pričakovati, da bo- do zbrali v slovenjgraškem občinskem proračunu na račun davkov iz osebnih dohodkov 2.826.000 din, z drugimi davki 8.894.000 din, s taksami 790.000 din, do- hodkov po posebnih pred-

pisih bo, kot računajo, 80.000 din, dohodkov orga- nov in raznih drugih do- hodkov pa 50.000 dinarjev. Med izdatki iz občinske- ga proračuna bodo v letoš- njem letu zavzemali kar precejšen obseg izdatki za odplačilo negospodarskih investicij (za stanovanjsko izgradnjo) in pa za gospo- darske posege (predvsem na področju kmetijstva), za kar bo treba nameniti 10,7 % vseh sredstev, zbra-

nih v proračunu. Po do- zdaj sprejetih stališčih naj bi šlo v letu 1974 iz slovenj- graškega občinskega pra- računa za kulturno-prosvet- no dejavnost 12.000 din, za socialno skrbstvo 2.975.000 din, za zdravstveno varstvo 344.000 din, za komunalno dejavnost 299.000 din, za delo državnih organov 6.025.099 din, za narodno obrambo 190.000 din, za de- lo krajevnih skupnosti 654.000 din, pa za dejavnost družbenopolitičnih organi- zacij in društev 638.342 din, za negospodarske investici- je 1.006.836 din, za gospo- darske posege 364.615 din ter za rezervni sklad 130.000 dinarjev.

Delegati za VII. kongres ZKS in X. kongres ZKJ

Na sejah občinskih konferenc Zveze komunistov na Ravnah na Koroškem, v Dravogradu in v Radljah ob Dravi so volili tudi delegate za VII. kongres Zveze komunistov Slovenije in za X. kongres Zveze komunistov Jugoslavije.

Na Ravnah na Koroškem so izvolili za delegate za VII. kongres ZKS Jederto Vevar, Ivana Zormanca, Konrada Bezjaka, dipl. inž. Rada Jerčiča in Huberta Ra- teja, za delegata za X. kongres ZKJ pa Simona Per- nika.

V Dravogradu so izvolili za delegate za VII. kon- gres ZKS Alojza Cerarja, Hedviko Gostenčnik, Alber- ta Kotnika in Marino Kreuh, za delegata za X. kon- gres ZKJ, ki ga volijo skupaj v občinah Dravograd, Radlje ob Dravi in Slovenj Gradec, pa Franca Garba iz Dravograda.

V Radljah ob Dravi pa so izvolili za delegate za VII. kongres ZKS Antona Kremzerja, Ivana Srebnika, Ludvika Jerčiča in Vladislavo Praprotnik.

Po poteh XIV. divizije

Letošnjega pohoda po poteh legendarne 14. divizije se je udeležilo okrog 120 mladih iz mladinskih aktivov velenjske občine, predstavnikov iz drugih aktivov celjske regije ter voja- kov iz Postojne. Z njimi so bili tudi nekateri borci Stirlinajste. Na pot so krenili v petek zjutraj ter preko Vitanja, Paškega Kozjaka prispeli popoldne v Škalske Cirkovec, kjer so prenočili. Naslednji dan so nadaljevali pot na Graško goro, goro Jurjev, kjer so se jim pridružili še mladinci iz nekaterih drugih sloven- skih občin, ki jih je pripeljal general Vlado Mišica. Po sveča- nosti pri spomeniku so krenili proti Ravnam ter zatem naprej v Zavodnje, kjer je bil zvečer kviz »Saleška dolina v revoluciji«. Najboljše znanje so prikazali mladinci velenjske gimnazije, drugo mesto so osvojili vojak, tretja je bila ekipa terenskih aktivov, zadnja pa ekipa delovnih organizacij.

V nedeljo zjutraj so mladinci iz Zavodnjem odšli proti svoje- mu cilju, Zlebnikovi domačiji, kamor so prispeli nekaj po deseti uri. Tu je bila zatem osrednja proslava, na kateri je spregovoril borec Stirlinajste Ivan Lomovšek. Mladim je opisal, kako je potekal usodni spopad s sovražnikovo izvidnico na pustni torek pred tridesetimi leti, v katerem je padel Karel Destovnik- Kajuh. Na spomenik pred Zlebnikovo domačijo je delegacija udeležencev pohoda položila venec, izstrelili pa so tudi častne salve.

Po podelitvi nagrad udeležencem kviza so se še enkrat po- strojili ter se v avtobusi odpeljali v Šoštanj, kjer je bila krajša svečanost pred spomenikom.

Tudi za zaposlovanje več denarja

Komunalni zavod za zaposlovanje Velenje, ki deluje na območju 6 občin, vse bolj širi svoje delo in vpliv.

Eden od komunalnih za- vodov za zaposlovanje na Slovenskem je tudi velenj- ski, ki deluje na območju občin Dravograd, Mozirje, Radlje ob Dravi, Ravne na Koroškem, Slovenj Gradec in Velenje. S svojim delom velenjski zavod v zadnjem času vse bolj aktivno po- sega v prizadevanja za po- speševanje nadaljnjega raz- voja gospodarstva, pri če- mer je delo in vpliv čutiti zlasti še na področju po- sredovanja in izobraževa- nja. S sistematičnim in strokovnim delom pri iz- boru delavcev navajajo tudi organizacije združe- nega dela na dosledno upo- rabo strokovnih metod pri uvajanju novih delavcev na delu. S sodelovanjem pri usklajevanju ponudbe in povpraševanja, tako med posameznimi profili in po- klici, pa velenjski Komu- nalni zavod za zaposlova- nje vpliva tudi na razvoj šolstva na območju, na ka- terem deluje.

Ob tem velja zlasti še omeniti, da je Komunalni zavod za zaposlovanje Ve- lenje samo lani po stro- kovnem postopku izbral za organizacije združenega de- la 1.243 delavcev in delavk, kar za 700 delavcev in de- lavk v 15 organizacijah združenega dela pa je za- vod sofinanciral priuče- vanje, za kar so porabili pri- bližno 500.000 dinarjev. Se- veda pa je to le ena od de- javnosti zavoda. Omeniti je

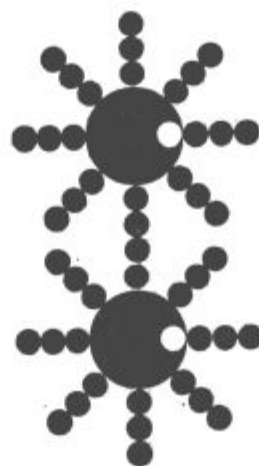
treba tudi še delo pri po- klicnem usmerjanju mladi- ne, pa na druge dejavnosti itd.

Zavodi za zaposlovanje so dobili v zadnjem času več novih nalog, še več pa jih bodo dobili, ko bo v krat- kem sprejet republiški za- kon o zaposlovanju in so- cialni varnosti za primer brezposelnosti. Zavodi bo- do odgovorni za izvajanje politike na področju zapo- slovanja, pri čemer velja omeniti zlasti še skrb za

socialno varnost za primer nezaposlenosti. Denarno nadomestilo, kot je predla- gano, ne bo več le socialna pomoč, ki se ravna po pre- moženjskem stanju neza- poslenega, pač pa pravica, ki izhaja iz minulega dela. Zaradi teh in drugih nalog komunalnim zavodom za zaposlovanje, tudi velenj- skemu, ne bodo več zado- ščala sredstva, s katerimi so zdaj financirali delo. Iz- računi kažejo, da bo treba plačevati višji prispevek za zaposlovanje, kot doslej.

Na območju velenjskega Komunalnega zavoda za za-

poslovanje so se začeli te dni prvi dogovori o finan- ciranju dejavnosti v tem letu. Pričakujejo, da spričo dosežene stopnje v razvoju samoupravljanja, ko bodo delavci sami odločali o de- litvi ustvarjenih sredstev, ne bo dilem o upraviče- nosti oziroma pomemb- nosti sprememb v financi- ranju dejavnosti komunal- nega zavoda za zaposlova- nje. Posebej še zategadelj, ker izhajajo tako nove na- loge kot obveznosti izključ- no iz povečane skrbi za de- lovnega človeka.

hotel paka

Gostinsko podjetje PAKA Velenje

Obvešča in priporoča

Priporočamo vam, da obiščete restavracijo JEZERO, kjer vam nudimo vsak dan sveže postrvi.

Ob dobro pripravljeni ribi in dobri kapljici vas bo zabaval kvartet »COMBO 4«.

Restavracija JEZERO vas vabi!

Velenjčani prvaki v krosu

V atletskem klubu Velenje je vsa dejavnost usmerjena v tekmovalno v krosu. Zato ni slučaj, da se mimo organizatorjev dveh največjih tovrstnih prireditev državnega in balkanskega prvenstva v krosu, z vso vneto pripravljajo tudi atleti.

Na prvenstvu Slovenije, ki je bilo v Taboru v Savinjski dolini, so atleti AK Velenje na težkih in zasneženih progah dosegli svojo največjo zmago v tekmovalni tekačev. Osvajali so naslov ekipnega prvaka Slovenije v krosu za leto 1974. Borba za lep pokal je bila zelo težka, kar priča končni izid točkovanja, saj so Velenjčani bili le za točko boljši od favoriziranih atletov ljubljanske Olimpije.

Med posamezniki so se najbolje izkazali mladinci. Andreja Šverc je postala republiška prvakinja pri mlajših mladinkah. Prvo mesto v teku na 3000 m med mlajšimi mladinci pa je osvojil Bojan Britovšek. Zelo zanimiv je bil tek na 4000 m za starejše mladince.

Pričakovan dvoboj med lanskim prvakom Velenjčanom Hojanom in celjanom Kovačičem se je končal z zmago Celjane. Velenjčani pa so v tej konkurenci osvojili pokal za ekipno zmago. Velenjski atleti so se dobro odrezali tudi v drugih tekih, kjer sicer niso posegli po kolajnah, kljub temu so pridno nabirali točke in pripomogli k pomembni skupni zmagi.

Predsednica AK Velenje Vera Zupančič je ob temu uspe-

hu dejala: »Čestitam vsem atletom in trenerju Martinu Stajnerju za doseženo pomembno zmago. Dokazali smo, da so očitki na rovaš naše nedeljavnosti neutemeljeni in zlonamerni.«

Rezultati:
Mlajše mladinke — 1000 m: 1. Andreja Šverc (Velenje) 3:44,8, 2. Zdenka Potnik (Olimpija) 3:48, 3. Darinka Draško (Branik), 7. Renata Zupančič, 12. Irena Zemljak, 14. Vlasta Prus, 15. Anica Hojan (vse Velenje);
mlajši mladinci — 3000 m: 1. Bojan Britovšek (Velenje) 9:35,8, 2. Marko Struc (Ravne) 9:36,4, 4. Maks Skubic (Olimpija) 9:37,0, 8. Koris Britovšek, 9. Roman Lednik, 15. Ivan Lampret;

starejše mladinke — 1500 m: 1. Nada Sober (Ravne) 6:21,6, 2. Tatjana Kuzman (Kladivar) 6:43,8, 3. Martina Vezjak (Maribor), 10. Erika Lepko, 11. Jožica Jovan, 12. Slava Konec, 14. Marija Strumpfel;

starejši mladinci — 4000 m: 1. Dani Kovačič (Kladivar) 12:04,6, 2. Edo Hojan (Velenje) 12:26,0, 3. Gabrijel Krofi (Kladivar) 12:52,4, 5. Zvone Hižar, 7. Ivan Bizjak, 10. Vito Kumer, 16. Zdravko Cviki;

mlajši člani — 5000 m: 1. Peter Milavec (Kladivar) 14:44,8, 2. Miran Cas (Ljubljana) 16:05,6, 3. Andrej Vastl (Branik) 15:18,2, 13. Miran Pocač, 16. Ivan Petkovič;

članice — 2000 m: Breda Perger (Branik) 7:32,0, 2. Danica Urankar (Kladivar) 7:45,8, 3. Danica Smrečnik (Olimpija) 8:09,0, 4. Darinka Ramšak (Velenje) 8:28,4, 10. Majda Potočnik, 13. Metka Smidhofer, 15. Metka Meh;

člani — 8000 m: 1. Peter Svet (Kladivar) 23:54,0, 2. Rudi Božič (Ljubljana) 24:02,6, 3. Franc Ribič (Kladivar) 24:35,5, 6. Milan Balek, 7. Tone Vedenik, 11. Stanko Koselj, 14. Spasoje Tesanović;

ekipno: 1. AK Velenje 33, 2. AK Olimpija Ljubljana 32, 3. AK Kladivar Celje 22, 4. AK Branik Maribor 17, 5. AK Ravne na Koroškem 10, 6. Partizan Ptuj 8, 7. AK Ljubljana 4, 8. AK Maribor 4.

F. Z.

SPORT V USNJARNI

Osnovna organizacija sindikata v tovarni usnja Soštanj je izvedla prvi del tekmovalne športnih iger tovarne usnja. Tekmovali so v namiznem tenisu, šahu in streljanju. Najboljši posamezniki so bili — namizni tenis: 1. Mirko Klanfer, 2. Franc Brglez, 3. Dani Cepelnik; streljanje z zračno puško: 1. Franjo Zučko 277, 2. Rudi Holcer 236, 3. Marjan Sumnik 231; šah: 1. Jože Vertot 9, 2. Franc Brglez 8, 3. Ivan Leskovšek 6,5.

F. Z.

Velenjčanke najboljše

V obeh telovadnicah RSC je bilo področno prvenstvo v kroski za srednješolke. Sodelovale so ekipe Gimnazije Velenje in Celje, pedagoške srednje šole Celje in ekonomska šola Trbovlje.

V zanimivih medsebojnih tekmah so bile najboljše dijakinje velenjske gimnazije, ki so premagale vse svoje nasprotnice.

Državno prvenstvo v krosu v Velenju

V nedeljo, 10. marca bo v športnem parku ob jezeru letošnje državno prvenstvo v krosu. Nastopilo bo blizu 350 atletov iz 35 klubov iz vse države.

Otvoritev tekmovalja bo ob 10.45.

Spored tekmovalja:

11.00 tek 3000 m mlajši mladinci

11.20 tek 1000 m mlajše mladinke

11.35 tek 4000 m starejši mladinci

11.55 tek 1000 m starejše mladinke

12.10 tek 6000 m mlajši člani

12.35 tek 2000 m članice

12.50 tek 10.000 m člani

Sodelovali bodo vsi najboljše jugoslovanske tekačice. Najzanimivejše bodo borbe med Celjanom Svetom in Beograščanom Korico pri moških, pri ženskah pa

POROKE

• Vladimir NOVACIĆ, roj. 1951, rudar iz Velenja, Sercejeva 11 in Ana VOGRIN, roj. 1956, delavka iz Velenja, Sercejeva c. št. 11

• Drago JAVORNIK, roj. 1952, rudar iz Brezna št. 14 in Dragica REDNAK, roj. 1956, delavka iz Paškega Kozjaka št. 11

• Alojz HABJANIČ, roj. 1952, kontrolor iz Velenja, Cankarjeva c. št. 1 in Kristina MAGDIČ, roj. 1955, priučena šivilja iz Globoke št. 16

• Anton JELEN, roj. 1951, rudar iz Andraža nad Polzelo št. 6 in Neža KOLAR, roj. 1951, delavka iz Velenja, Jurčičeva cesta št. 5

• Milorad SIKMAN, roj. 1952, elektrovarilec iz Velenja, Slandrova 1 in Lilijana DRAGOVIC, roj. 1956, delavka iz Velenja, Slandrova 1

• Jožef INKRET, roj. 1902, upokojenec iz Brežic, Gubčeva 8 in Angela GALIC, roj. 1910, upokojenka iz Brežic, Gubčeva 8

SMIRTI

— Francišek DOBNIK, upokojenec iz Raven št. 62, star 77

— Franciška CILENSEK, upokojenka iz Soštanja, Tekavčeva 8, stara 88 let

— Marija KORADEJ, upokojenka iz Soštanja, Tekavčeva 5, stara 89 let

— Barbara MIRT, gospodinja iz Velenja, Prešernova 4, stara 85 let

— Francišek URATNIK, upokojenec iz Gave št. 62, star 50 let

— Alojzija RAJŠTER, upokojenka iz Gave št. 37, stara 83 let

— Bogomir KRAJNC, šofer iz Silove št. 14, star 24 let

— Franc ZAPONSEK, rudar iz Velenja, Tomšičeva c. št. 32, star 35 let

— Marija REJC, gospodinja iz Velenja, Cesta XIV. div. št. 8, stara 82 let

— Ivana SITER, gospodinja iz Skal št. 100, stara 52 let

— Antonija VAJTHAUZER, upokojenka iz Skal št. 96b, stara 75 let

— Marija HARLIČKO, upokojenka iz Velenja, Kajuhovala c. št. 5, stara 82 let

Rezultati — gimnazija Velenje: Pedagoška šola Celje 19:17, gimnazija Celje: gimnazija Velenje 19:23, gimnazija Celje: ESS Trbovlje 35:6, pedagoška šola: ESS 21:10, pedagoška šola: gimnazija Celje 27:25, gimnazija Velenje: ESS 22:17.

Vrstni red: 1. gimnazija Velenje, 2. pedagoška šola Celje, 3. gimnazija Celje, 4. ekonomska srednja šola Trbovlje.

med Vero Nikolič in Sušnjarjevo.

Zelo zanimivi bodo nastopi velenjskih atletov, republiškega prvaka B. Britovška in Andreje Šverc, Eda Hojana in drugih.

To tekmovalje bo tudi zadnja preizkušnja tekačev za sestavo državne reprezentance, ki bo branila barve Jugoslavije na Balkanskem prvenstvu v Velenju, 24. marca.

KINO

REDNI KINO VELENJE

Sobota, 9. 3. ob 17.30 in 19.30 ameriška barvna grozljivka GROF YORGA, VAMPIR. Režija: Bob Kelian. Igrajo: Robert Quarry, Roger Perry, Michael Murphy, Donna Anders.

Nedelja, 10. 3. ob 17.30 in 19.30 ameriška barvna grozljivka GROF YORGA, VAMPIR.

Torek, 12. marca ob 17.30 in 19.30 italijanski barvni kriminalni film PRIZNANJE POLICIJSKEGA KOMISARJA. Režija: Daniano Daniani. Igrajo: Franco Nero, Martin Balsam, Marilo Tolo. Film je prejel prvo nagrado na festivalu v Moskvi.

Sreda, 13. marca ob 17.30 in 19.30 angleški barvni zgodovinski film OREL V KLETKI.

KLETKI. Režija: Fielder Cook. Igrajo: Kenneth Haigh, Billie Whitelaw, Ralph Richardson, Michael Williams, Georgina Hale.

Četrtek, 14. marca ob 17.30 in 19.30 angleški barvni zgodovinski film OREL V KLETKI.

Petek, 15. marca ob 17.30 nemški barvni film VOLKODLAKI PROTI VAMPIRJE. Režija: Emique L. Equiluz. Igrajo: Paul Naschy, Diane Konopka, Aurora de Alba, Rosana Jannni, Julian Legarte.

Sobota, 16. marca ob 17.30 in 19.30 nemški barvni film VOLKODLAKI PROTI VAMPIRJE.

KINOLEDALIŠČE VELENJE

Ponedeljek, 11. marca ob 20. uri, italijanski barvni kriminalni film PRIZNANJE POLICIJSKEGA KOMISARJA. Režija: Damiano Damiani. Igrajo: Franco Nero, Martin Balsam, Marilo Tolo. Film je prejel prvo nagrado na festivalu v Moskvi.

ALI ŽE VESTE?

• Da je v ZDA okrog 1800 registriranih športnih letal, ki so jih izdelali ljubitelji tega športa sami v domačih delavnicah. Vsa ta letala letijo in imajo vgrajene samo motorje, ki se sicer uporabljajo za pogon VW avtomobilov.

• Da je največje potniško letalo na svetu BOEING B-747 »Jumbo jet«, ki tehta 320 ton in ima prostora za 362 potnikov. Torej pride na vsakega potnika skoraj 1 tona teže letala. Sestavljen je iz 4,5 milijona delov, izdeluje ga pa neposredno 1.500 firm, posredno pa kar 16.000 firm z več kot 50.000 zaposlenimi.

• Da sta bila v ujetniškem taborišču oče in sin. Oče je bil konstruktor, zato si je zamislil pobeg z letalom. Taborišče je bilo na hribu in obdano z visokim zidom. Iz rjuh in lat sta si naredila dva zmaja in z njima zdrsela ob pobočju v dolino. Oče se je rešil, sina pa je veter obrnil in se je ubil. Podobnih zmajev je sedaj na svetu veliko; s takšnimi napravami letijo navdušenci in pravijo, da jih je iz leta v leto več.

• Da je »Kraljevsko aeronavtično društvo« (Royal aeronautical society) razpisalo nagrado 10.000 funt šterlingov (24 milijonov dinarjev) tistemu, ki bo zgradil letalo na mišični pogon. Pogoj je, da letalo vzleti s tal, preleti v višini vsaj treh metrov v obliki osmice dve točki oddaljeni med seboj vsaj 800 m, kar je približno 2000 m poti z dvema polnima krogoma. Do sedaj ta podvig še ni nikomur v celoti uspel. Nagrada še čaka!

KEKEC FRANC

livarna tlačnih ulitkov

ZALEC, Ivanke Uranjekove 4

IZDELUJE PRECIZNE DROBNE ULITKE IZ CINKOVE ZLITINE »ZAMAK«, ULITE NA Tlačnem stroju za elektro in elektromotorsko industrijo, avtomobilsko in motorno industrijo ter druge visoko kvalitetne ulitke z zelo veliko natančnostjo za potrebe finomehanike, gospodinjstvih strojev in drugih proizvodov

ZAHVALA

Ob nenadni in boleči izgubi dragega in skrbnega moža, očeta, starega očeta, svaka in strica

ANTONA JELENKA

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom za darovane vence, cvetje in izražena sožalja.

Posebna zahvala č. duhovščini, dr. Zupancu, tov. Kvartiču in tov. Špitalu za poslovilne besede in pevcem za odpete pesmi ter vsem, ki so ga spremlili na njegovi zadnji poti.

Zalujoči: žena Pavla, hčerka Danica z družino, sin Toni z družino ter ostalo sorodstvo.

Trgovsko in proizvodno podjetje

TOZD trgovina - prevozištvu

razglaš

naslednja prosta delovna mesta

1. poslovodja PE Šport
2. namestnika poslovodje centralnega skladišča
3. blagajnika v centralnem skladišču
4. prodajalca v centralnem skladišču
5. voznika viličarja
6. delavca v skladišču gradbenega materiala

Pogoji: pod 1. in 2. se zahteva VK in 3 leta prakse ali KV in 7 let prakse — vendar pod številko 2 želimo delavca gradbene smeri; pod točko 3 komercialni ail ekonomski tehnik z 2-letno prakso ali prodajalec s 7-letno prakso; pod točko 4 prodajalec gradbene stroke; pod točko 5 izpit za voznika viličarja.

Prijave pošljite na upravo podjetja ERA Velenje, Jenkova 6, do 2. 3. 1974.

Srednjeročni program so oblikovali občani

Družbeni plan razvoja občine Velenje v letih 1972 do 1980 je dokument, na osnovi katerega so se delovni ljudje v organizacijah združenega dela in drugih delovnih organizacijah ter samoupravnih interesnih skupnostih dogovorili o smernicah in skupni razvojni politiki nakazanega družbenoekonomskega razvoja.

Ta dokument je rezultat strokovnih obravnav mnogih komisij in odborov, ki so sodelovali v pripravi koncepta razvoja in rezultat široke javne razprave, v kateri so delovni ljudje tvorno sodelovali pri usmeritvah in osnovah za izboljšanje delovnih in življenjskih pogojev.

Za pripravo koncepta razvoja je bila ustanovljena posebna komisija, v okviru katere so delovale naslednje strokovne komisije:

- komisija za razvoj gospodarstva — z odbori:
 - za industrijo, gradbeništvo in proizvodno obrt,
 - za kmetijstvo in gozdarstvo,
 - za terciarni sektor (promet, trgovina, gostinstvo in turizem, storitvena obrt),
- komisija za razvoj negospodarske sfere — z odbori:
 - za komunalno gospodarstvo,
 - za stanovanjsko gospodarstvo,
 - za vzgojo in izobraževanje, kulturo, socialno varstvo in zdravstvo,
 - za telesno kulturo,
 - za kadre in delovno silo,
 - za zaščito okolja,
 - za urbanizem
- komisija za proučevanje demografskega razvoja in razvoja krajevnih skupnosti — z odbori:
 - za demografski razvoj,
 - za oblikovanje krajevnih skupnosti,
 - za uporabo in gospodarjenje z občinskim prostorom,
- komisija za finančna vprašanja,
- komisija za obveščanje, propagando in organizacijo razprave v zvezi z družbenim planom.

V komisijah in odborih je sodelovalo 150 strokovnjakov z najrazličnejših področij gospodarstva in državnih služb.

Osnutke družbenega plana so obravnavali delovni ljudje v vseh temeljnih organizacijah združenega dela in drugih delovnih skupnostih (kjer je sodelovalo preko 10.000 delavcev) in v 25 krajevnih skupnostih (kjer je sodelovalo preko 2.500 občanov).

Delovni ljudje so v javni razpravi podali mnogo koristnih pobud, predlogov, mnenj in utemeljitev za dopolnitev posameznih področij družbenega plana; večina dopolnilnih predlogov je bila upoštevana pri dokončnem oblikovanju plana.

K dobri obveščenosti delovnih ljudi je prispeval svoj delež tudi občinski časopis NAS ČAS, ki je v treh številkah obširno poročal o naših skupnih razvojnih težnjah in nalogah.

Prikazan obstoj pri izdelavi in obravnavi družbenega plana je omogočil kar najbolj demokratično oblikovanje skupnih ciljev in nalog; hkrati pa je zavest delovnih ljudi o tem, da so oni sami nosilci prihodnjega razvoja in odgovorni za uresničevanje svojih interesov, najmočnejše jamstvo za uresničevanje ciljev in nalog tega plana.

Osnovni nosilci razvoja bodo delovni ljudje, ki bodo v svojem in skupnem interesu in v razmerjih povezovanja, medsebojne odvisnosti in sodelovanja uresničevali osnovne naloge in cilje plana:

— v temeljnih organizacijah združenega dela in drugih delovnih skupnostih, kjer bodo delovni ljudje ustvarjali materialne pogoje za gospodarski in družbeni razvoj;

— v krajevni skupnosti, kjer bodo delovni ljudje zadovoljevali svoje skupne potrebe in interese, kot so: urejanje naselij, otroško, socialno in zdravstveno varstvo, vzgoja in izobraževanje, prosveta in kultura, telesna kultura in rekreacija, stanovanjska politika in upravljanje stanovanj, razne komunalne in druge dejavnosti za zadovoljevanje potreb družin in gospodinjstev, varstvo interesov potrošnikov, organizacija splošnega ljudskega odpora in družbena samozaščita, varstvo naravnega okolja, upravljanje družbenega premoženja ter drugega področja skupnega življenja v krajevni skupnosti;

— v samoupravnih interesnih skupnostih na nivoju občine in republike, kjer se bodo delovni ljudje povezovali zaradi uresničevanja skupnih interesov, kot so vzgojno-izobraževalna in raziskovalna dejavnost, področje zaposlovanja, zdravstveno varstvo, otroško varstvo, kulturna in telesno-kulturna dejavnost, pokojninsko in invalidsko zavarovanje, stanovanjsko in komunalno področje, energtika, promet in podobno.

Glede na to, da ima vsak človek tudi svoje posebne interese, ki so hkrati tudi interesi drugih ljudi in osnovna za povezovanje in skupno delo, bo treba v naslednjih letih — poleg že sedaj znanih oblik povezovanja, kot so interesne in krajevnih skupnosti — vse bolj razvijati tudi nove oblike povezovanja med ljudmi in ustvarjati materialne pogoje tudi za ta navidez drobna vprašanja za človeka. Posebno pozornost bo treba posvečati združevanju in povezovanju kmečkih proizvajalcev in zasebnih obrtnikov, ki se morajo glede samoupravnih pravic in pogojev dela in življenja čim bolj približati delovnim ljudem v družbenem sektorju.

Samoupravno tako organizirani delovni ljudje v občini se bodo pri programiranju in reševanju širših problemov razvoja vse bolj povezovali z delovnimi ljudmi v drugih občinah. Medobčinsko sodelovanje bo prišlo do izraza predvsem na tistih področjih aktivnosti, ki so zanimive za več občin in ki zaradi vzajemnih angažiranj ustvarjajo ugodnejše pogoje za družbeni in ekonomski razvoj sodelujočih.

Z nakazanim družbenoekonomskim razvojem občine ne želimo ustvariti potrošniške družbe na višji stopnji materialnega razvoja, ampak družbo s humanimi odnosi med ljudmi in vrednotami, kot so: svoboda, socialna trdnost, delovna ustvarjalnost, socialistična zavest, izobrazba, kultura, solidarnost in ena-

kost, ki temelje na zavestnem hotenju vse družbe in na njenih materialnih temeljih.

Na teh načelih bomo zviševali družbeni in osebni standard, pri čemer bomo dajali prednost v razvoju družbenemu standardu, da bi postopoma zmanjšali socialne razlike med delovnimi ljudmi.

Ker je socialna neenakost odraz nizke razviti proizvodnih sil in družbene neenakosti ljudi za pridobivanje dohodka, jo bomo morali s konkretnimi ukrepi zavestno obvladovati na vseh področjih gospodarske in negospodarske sfere, kar bo pospešilo izenačevanje osnovnih pogojev prebivalstva za razvoj njegove delovne sposobnosti. Poleg razvitega samoupravljanja — na temelju družbene lastnine proizvodnih sredstev — so razvita proizvodna sredstva osnovni pogoj za izboljšanje delovnih in življenjskih razmer delovnega človeka. Zato bo treba nadaljnji družbenoekonomski razvoj občine zagotavljati z upoštevanjem vseh dosežkov sodobne znanosti, tehnike in tehnologije, z nenehno modernizacijo in racionalizacijo delovnih procesov, s stalnim iskanjem optimalne perspektive, da se poveča produktivnost dela in dvigne akumulativnost in reprodukcijska sposobnost gospodarstva.

Osnova za reševanje vseh problemov na področju gospodarstva in družbenega in osebnega standarda delovnih ljudi je naraščanje produktivnosti dela. K povečevanju obsega družbenega proizvoda v prihodnjem obdobju mora vse večji delež prispevati produktivnost dela, vloga živčnega dela pa se mora postopoma zmanjševati; le tako bomo lahko prešli z ekstenzivnega na racionalnejše zaposlovanje, ki ga narekuje vsesplošno pomanjkanje delovnih moči. Temu cilju bodo morale temeljne organizacije združenega dela podrediti tudi svojo investicijsko politiko v tem smislu, da bodo vlagala sredstva predvsem v boljše opremljenost delovnih mest.

Izobraženi in strokovno usposobljeni delovni ljudje postajajo vse bolj pomembni dejavniki v razvoju. Zato bo treba iskati in uveljavljati optimalne oblike načrtovanja in izvajanja izobraževanja, ki bodo prilagojene družbenim potrebam. Uresničiti bo treba socialistično angažirano šolo, ki bo na osnovi znanstvene misli in telesne povezanosti z okoljem usposabljala mladino za uspešno delo in življenje v prihodnjem obdobju. Uvajati bo treba tudi najrazličnejše oblike dopolnilnega izobraževanja in obveščanja o vsem, kar lahko prispeva k uspešnosti človeka v proizvodnji materialnih in duhovnih dobrin.

K oblikovanju družbene zavesti in dvigu izobrazbene ravni prebivalstva mora prispevati večji delež tudi raziskovalno delo. Organizacije združenega dela gospodarstva bodo morale v večji meri kot doslej razvijati lastno raziskovalno dejavnost, kar je pogoj za izboljšanje organizacije dela, izpopolnjevanje tehnologije in dvig produktivnosti dela.

Osnovni nosilki gospodarskega in družbenega

razvoja občine bosta še nadalje ostali energetika in kovinsko-predelovalna industrija, ki sta tudi v preteklosti največ prispevali k hitremu razvoju občine. Pomembnost energetskih virov velenjske občine se bo s predvidenimi novo zgrajenimi elektroenergetskimi zmogljivostmi v Soštanju še povečala, zato je naša osnovna naloga, da optimalno izkoristimo proizvodne, tehnološke in socialne pogoje pri pridobivanju premoga in električne energije. Energetsko gospodarstvo v občini se mora organizacijsko, poslovno in samoupravno (na nivoju občine in republike) organizirati tako, da bo zagotavljalo potrebne količine električne energije in da bo v materialnem pogledu sposobno reševati tudi vse tiste probleme, ki nastajajo v občini kot posledica izkoriščanja premoga in izgradnje elektroenergetskih zmogljivosti. Ti pa so predvsem skrb za zagotavljanje življenjskih pogojev ljudi, zaposlenih na področju energetike, skrb za sanacijo ugreznin in zaščito življenjskega okolja. Razvoj ostalih gospodarskih dejavnosti ima v odnosu na energetiko dopolnilno vlogo v tem smislu, da zagotavlja predvsem pogoje za zaposlovanje ženskega prebivalstva in omogoča enako mernejšo porazdelitev naporov pri zagotavljanju življenjskih pogojev delovnih ljudi.

Poleg energetike se bo s povsem samostojnim konceptom razvijala kovinska industrija, ki s svojim obsegom proizvodnje in široko integrirano delo z drugimi organizacijami združenega dela — kot nosilka razvoja — prerasča okvire občine in republike. Energetika in kovinska industrija (ki je tudi močan izvoznik industrijskih proizvodov) vse bolj dobivata na pomenu v domačem in mednarodnem gospodarskem prostoru.

Družbeni plan razvoja občine Velenje obravnava človeka v vseh njegovih funkcijah na gospodarskem, socialnem in urbanističnem področju, zato so naloge in razvojni smotri prikazani tudi po teh področjih.

Gospodarstvo in socialni razvoj sta v takšnem medsebojnem odnosu, da njuna povezanost omogoča hitrejši in celovitejši razvoj družbe. Socialni razvoj — kot sestavni del splošne družbene politike — odseva stopnjo ekonomskega razvoja, hkrati pa vpliva na ekonomski razvoj družbe in ga usmerja. Zadovoljevanje potreb na socialnem področju je odvisno od ustvarjenih sredstev v gospodarski sferi, zato bo treba v prihodnjem obdobju

ju doseči večjo samoupravno povezanost med delavci v državnih službah in delavci v gospodarstvu kot neposredno zainteresiranimi za racionalni obseg in kvaliteto dejavnosti državnih služb.

Z uresničitvijo nakazanega družbenoekonomskega razvoja v naslednjih letih bomo dosegli znatno višji nivo gospodarske in družbene razviti in tudi bogatejšo osnovo za odpravljanje protislovij na ekonomskem in socialnem področju v naslednjih dvajsetih letih. Z 78.500 dinarji družbenega proizvoda na prebivalca bo dana dejanska možnost, da se bo gospodarstvo ustrezno moderniziralo in avtomatiziralo, kar bo vplivalo na znatno nižjo stopnjo rasti zaposlenosti. Dosežena razviti prostora velenjske občine bo narekovala tudi bolj umirjeno stopnjo gospodarske rasti. Ekonomski in tehnološki viški zaposlenih v sekundarnem sektorju in pa splošni višji družbeni standard delovnih ljudi bodo omogočili v mnogo večjem obsegu terciarizacijo življenja, kar pomeni, da se bo s pospešenim tempom preseljevalo delovno prebivalstvo v storitvene dejavnosti. Seve v obdobju zadnjih dvajset let tega stoletja bo mogoče doseči bistvene spremembe v sektorski strukturi delovnega prebivalstva in družbenega proizvoda, da bi se približali stanju, ki ga imajo danes razvite države.

V odvisnosti od pričakovane družbenoekonomskega razvoja bo tudi pre-

bivalstvo v občinskem prostoru naraščalo nekoliko počasneje.

Demografska projekcija kaže, da bo ob koncu tega stoletja živel na območju velenjske občine okoli 54.000 prebivalcev. Ocenjujemo, da bo v tem obdobju proces urbanizacije zajel okoli 74 % prebivalstva, kar praktično pomeni, da bo na urbaniziranih mestnih območjih občine živel okoli 40.500 prebivalcev.

Da bi nakazane cilje in naloge v obdobju do leta 1980 in po tem obdobju dosegli, bomo morali biti v združenem delu čim bolj učinkoviti. Zato bomo morali uresničevati skupno zastavljene cilje in naloge z visoko stopnjo povezanosti v delovnem socialnem in ideološkem pogledu, pri čemer bo silno pomembno, da na tako urejene delovne in življenjske pogoje ne bomo le pristajali, ampak se zanje v vsakodnevnem delu in življenju dejansko tudi borili v okviru našega samoupravnega socializma, ki je največje jamstvo za našo svobodno in ustvarjalno eksistenco.

Priporočamo vam film:

PRIZNANJE POLICIJSKEGA KOMISARJA

Režija: Damiano Damiani. Igrajo: Franco Nero, Martin Balsam, Marilo Tolo.

Film režiserja Damianija se uvršča med tista italijanska kritična dela, ki raziskujejo fenomen oblasti in njeno zlorabo. Zdi se, da italijanske avtorje posebej zanima funkcioniranje policijskih oblasti, njena vloga v kapitalističnem svetu in njen vpliv na javno življenje.

Damianijev komisar Bonaria ni zločinec. Stoji dosledno na strani pravice in resnice, njegov spopad s kriminalcem Lomunom pa je že od vsega začetka obsojen na propad, saj je Bonavijev nasprotnik le podaljšek dolge tipalke, ki sega vse do najvplivnejših ljudi, do samega javnega tožilca.

Kozmetični salon Mujadžić

VELENJE, Foitova 2

vam nudi »Nohtiv«, sredstvo za nego nohtov ter kompletno kolekcijo vitaminskih krem in mask.

Za obisk se priporočamo!

agrotehnika

Ljubljana, PE Celje

nudi cenjenim kupcem kmetijsko mehanizacijo in kmetijsko orodje, razna gnojila in zaščitna sredstva, rezervne dele za osebna vozila in kmetijske stroje, gume in drug potrošni avtomaterial ter razna specialna orodja za poklice v avtostroki in druge sorodne poklice.

Obiščite našo blagovnico v Celju, kjer boste pod eno streho dobili vse, kar potrebujete za vašo kmetijo, avto, vrt, in dom.

Gasilci iz usnjarne o svojem delu

Gasilci tovarne usnja Soštanj so se v soboto, 16. februarja zbrali na že 57. redni letni občni zbor, ki so ga popestrili s krajšim kulturnim sporedom. V njem so nastopili s recitacijami pionirji-gasilci ter njihov 14-članski moški pevski zbor, ki so ga ustanovili 9. januarja letos.

Zbora so se udeležili predstavniki drugih gasilskih društev velenjske občine ter tovarne usnja Kamnik, katerim so izročili lepo diplomu za udeležbo ženske ekipe na republiškem tekmovanju usnjarske in gumarske industrije, ki je bilo ob 185-letnici soštanjke usnjarne v Sošanju.

Industrijsko gasilsko društvo tovarne usnja Soštanj šteje 79 članov. V lanskem letu so pridobili 16 novih članov, od tega deset pionirjev.

Prav pridobivanju pionirjev in mladincev posvečajo največjo pozornost. Soočajo se namreč z enakim problemom kot druga gasilska društva; da je v času nenehne rasti življenjskega standarda težko pridobiti mlade za sodelovanje v njihovi organizaciji, ki ne nudi veliko ugodja, zahteva pa od članov resno, pogosto pa tudi trdo in nevarno delo.

V lanskem letu so imeli 54 vaj, sodelovali pa so tudi na mnogih tekmovanjih, kjer so dosegli zelo dobre rezultate. Tako je ob 185-letnici tovarne njihovo društvo organiziralo republiško tekmovanje usnjarske, kemične in čevljarke industrije, na katerem sta njihovi desetine dosegli prvo in tretje mesto.

Zanemarili niso tudi iz-

obraževanja članov. Za vse so naročili gasilski Vestnik, več gasilskih priročnikov, decembra pa tečaj za izprane gasilce, ki se ga je udeležilo 9 gasilcev. Trije gasilci pa so uspešno opravili preizkus znanja iz strojništva.

Na sobotnem občnem zboru so podelili tudi priznanja nekaterim članom za dolgoletno delo v društvu. Priznanja so prejeli: Pavle Naraločnik in Franc Zerdoner za 40 let, Andrej Lesjak za 30-letno delo, Silvo Pirečnik za 20 let, Ivan Blažič za 20 let in Alojz Vertin za 10-letno delo v industrijskem gasilskem društvu tovarne.

Za predsednika so znova izvolili Janeza Pelka, za komandirja pa Slavka Dragarja.

PORIBLJAVANJE PAKE

Ribiška družina Paka Soštanj upravlja porečje Pake, razdeljeno na osem lovnih revirjev in tri gojitvene potoke, s skupno dolžino 72, 63 km ali 36,70 ha vodne površine.

V Pako je ribiška družina spustila v preteklem letu 17.525 kosov mladice in merskih belih rib, ki jim jih je priskrbela Ribiška družina iz Sempetra, iz Celja in iz Velenja. Toliko belih rib so vložili zaradi zastrupitve in ogromnega pomora rib v maju 1973. leta s cianidi. Kljub precejšnjemu vlaganju in poribljavanju voda pa naseljenost z ribami ni takšna, kot bi morala biti. To povzročajo odvzemi vode za vodovode, spreminjanje vodnega korita, ki ob neurjih in velikem vodostaju zasipava tolmune. Paka je še zmeraj izredno onesnažena reka, v njej je polno industrijskih, gospodinskih in fekalnih odpadkov od Velenja pa vse do izliva v Savinjo, ker se niso urejene čistilne naprave s ko-

lektorjem, ki je predviden v občinskem srednjeročnem gospodarskem načrtu. V minulem letu je Tovarna usnja iz Soštanj izboljšala čiščenje industrijskih odpadkov in lahko upamo, da bodo čistilne naprave in kolektor, ki ga nameščajo sedaj od Velenja do Pesja, nudili boljše pogoje za življenje rib in drugega vodnega življenja. Na večkratne pritožbe ribiške družine in prebivalcev ob Paki, ki koristijo vodo za napajanje živine, pranje in tudi za uživanje iz vodnjakov, sta vodnogospodarska, sanitarna in veterinarska inšpekcija občine Velenje poostriili nadzor nad vodami in izdane so bile ustrezne

odločbe, ki obvezujejo podjetja, da bodo morala urediti čistilne naprave in napraviti pretočne usedlinske in prečiščevalne bazene.

V preteklem letu so člani soštanjke ribiške družine in turisti ulovili v 1046 lovnih dneh skupaj 1597 kosov rib postrvi, krapov, klenov, mren in podusti v skupni teži 737 kilogramov.

V tem letu bo Ribiška družina Paka okrepila čuvajsko službo zoper nedovoljena ribarjenja, izpeljali bodo inventarizacijo voda in priredili tekmovanje v tržnin in meddružinska tekmovanja v lovu rib s plovcem na Velenjskem jezeru.

Zbor sproščenih mož

Med najbolj privlačnimi prireditvami leta je v Velenju gotovo 9. marca. Tokrat ima letno konferenco z zabavo humoristično društvo Zveza 40 mučnikov.

Ne mislite si, da boste tega dne dobili še kak prostor v gostinskem prostoru Name Velenje. Za člane je udeležba »obvezna«. Društvo pa ima že sedaj večletnih več kot tristo moških. To je samo dokaz, da se Velenjčani radi smejiijo in želijo družabnost. Toda ne samo to. Humoristično društvo opravlja še pomembnejšo nalogo. Že lani je tega dne obiskalo ostarle v Novem Celju, kjer jim je priredilo pisan program in jih je tudi obdarilo.

Razen tega je društvo lani priredilo zabavni rally,

na katerem je lahko vsakdo sodeloval.

Pa nikar ne mislite, da imajo člani karkoli za bregom. Zelijjo se le pošteno zabavati in nič več. Lani, pravijo, da so imeli tako letno konferenco, kot nobeno drugo društvo. Verjemi-mo jim! Podružnice društva so zrasle do Mislinjske doline in Maribora.

Emancipirani moški se bodo s soprogami tudi letošnji 9. marec imenitno zabavali. Ker pa opravljajo še tudi druge naloge, ki kažejo humanost društva, jim zaželimo mnogo uspehov.

GRADISOVCI ZIDAJO TUDI V SLOVENJ GRADCU

V zadnjem letu dni je temeljna organizacija združenega dela GRADIS Ravne na Koroškem zaposlila precej svojih zmogljivosti tudi v Mislinjski dolini. Tako zidajo novo poslopje za Ekonomski šolski center Slovenj Gradec, novo blagovnico za ljubljansko trgovsko podjetje NAMA, posebno osnovno šolo Slovenj Gradec, novi objekt za Tovarno usnja Slovenj Gradec in skladiščne prostore za tovarno pohištva v Pamečah, ki je temeljna organizacija združenega dela GLIS Slovenj Gradec.

Vaša vprašanja na pravi naslov

Že vseskozi sem redni bralec vašega lista. Hvala le vredno je, da ste uvedli rubriko »vaša vprašanja na pravi naslov«. Prosil bi tajnika Skupščine občine Velenje Marjana Marinška, dipl. pravnika, da odgovori na dve vprašanji.

1. Ali sme referent za gradbene zadeve pri občinski skupščini Velenje nekemu narisati načrt za gradnjo garaže in stanovanjskega prizidka na povsem novi površini in ga obenem kot upravni organ tudi potrditi, ne da bi pri tem izdal lokacijsko dovoljenje ali celo opustil komisijski ogled ter na ta način z enostransko izdano odločbo o gradbenem dovoljenju grobo kršil pravne interese sosednje stranke?

2. Koliko časa mora občan čakati na uradni odgovor, če vloži kakršnokoli prošnjo ali pritožbo na katerikoli oddelek Skupščine občine Velenje?

Vaš naročnik
Viktor Kojc
Soštanj, Gregorčičeva 1

Vprašanji Viktorja Kojca smo poslali tajniku Skupščine občine Velenje Marjanu Marin-

šku in od njega dobili tale odgovor:

V zvezi s prvim vprašanjem sem ugotovil, da se nanaša primer, v katerem je tovariš Kojc udeleženec v postopku in da je vprašanje dejansko njegova obtožba, ki pa bi jo moral dokazati v obnovi postopka za pridobitev lokacijskega dovoljenja. Ker torej ne gre za splošno vprašanje, na katero bi se dal lahko splošni odgovor, mislim, da ne bi bilo primerno, da bi na tem mestu obravnavali zasebne zadeve tovariša Kojca, zlasti, ker zadeva še ni pravnomnočno končana.

Kar pa zadeva drugo vprašanje, sem dolžan pojasniti, da mora po 218. členu zakona o splošnem upravnem postopku pristojni organ izdati odločbo in jo vročiti stranki najpozneje v dveh mesecih, če ni s posebnim predpisom določen krajši rok. Če pa pristojni organ, zoper katerega odločbo je dovoljena pritožba, ne izda odločbe v predpisanim roku, ima stranka pravico do pritožbe naravnost na organ višje stopnje, kot da bi bil

njen zahtevek zavržen.

Po 247. členu istega zakona mora biti odločba o pritožbi izdana in vročena stranki brž ko je to mogoče, najpozneje pa v treh mesecih od dneva, ko je bila pritožba izročena, če ni s posebnim predpisom določen krajši rok.

Ne glede na gornji določili pa mora upravni organ ves čas postopka upoštevati načelo ekonomičnosti potpoka po katerem je treba postopek voditi hitro, s čim manjšimi stroški in čim manjšo zamudo za stranke in druge udeležence v postopku, vendar tako, da se preskrbi vse kar je potrebno, da se lahko pravilno ugotovi dejansko stanje ter izda zakonita in pravilna odločba.

Nashe bralce vabimo, da se pogostejše oglašajo s svojimi vprašanji, ne samo na tajnika občine, pač pa tudi na druge voljene funkcionarje in odgovorne ljudi od temeljne organizacije združenega dela, krajevne skupnosti pa tja do najvišjih organov. Na vsako poslano vprašanje bomo od vprašanega terjali odgovor in ga objavili v naši rubriki.

Filmski krožek v Šmartnem

Na seji predsedstva ZKPO Velenje, ki je bila 28. februarja, so govorili o izpolnjevanju programov v posameznih sosvetih. Sosvet za gledališko dejavnost bo že v drugi polovici meseca organiziral teden drame. V njem bo sodelovalo sedem gledaliških skupin. Malo pozneje bo v občini teden klubskih večerov.

Skupine iz Velenja, Šmartnega ob Paki, Skal, Topolšice in druge, pripravljajo klubske večere. Prizadevajo si, da bi večeri bili čim bolj kvalitetni. Kinoklub Gorenje Velenje je prav tako poročal o dosedanjem delu. Rad bi posredoval filmsko vzgojo v vseh večjih šolah občine. Na dopis o skupnem posvetu glede filmske vzgoje sta odgovorili le osnovni šoli Gustava Šiliha Velenje in Šmartno ob Paki. Prav tam pa so že osnovali filmski krožek in začeli ciklus sedmih predavanj, opremljenih

s praktičnimi prikazi dela. Kinoklub bo 15. marca organiziral v Knjižnici Velenje srečanje mini filma klubov Ljubljana in Gorenje. Nedvomno bo tudi ta prireditev privlačna. Pre-

pričani smo, da bo z dobro voljo vseh vodstev šol in njihovim razumevanjem za sedmo umetnost le mogoče postaviti filmsko vzgojo v velenjski občini na trdne noge.

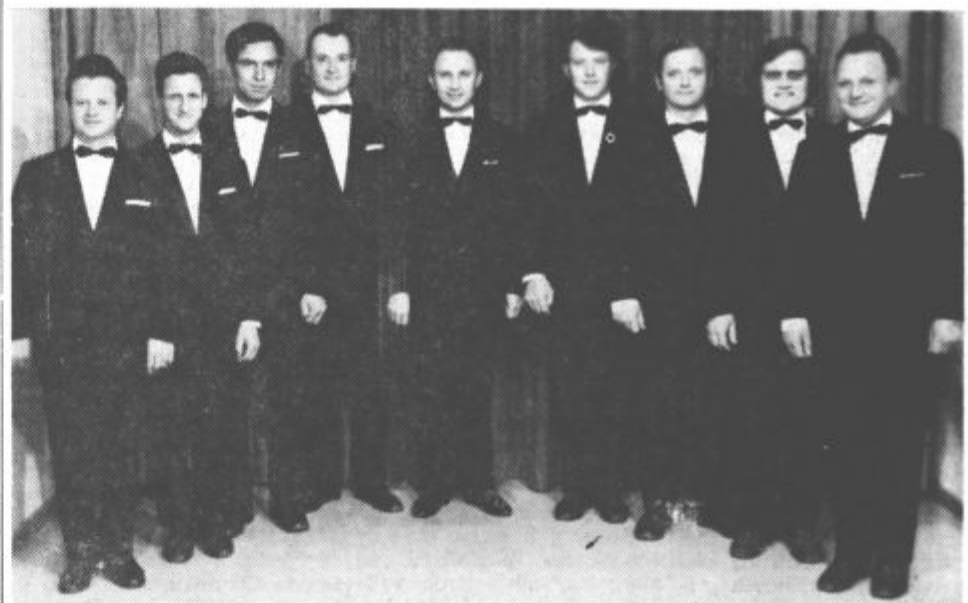
NASTOPI PEVCEV

V preteklem letu so v Mislinjski dolini ustanovili več novih pevskih zborov in ker je posebej še na podeželju malo kulturnoprosvetnih organizacij so se na občinskem svetu Zveze kulturnoprosvetnih organizacij Slovenj Gradec odločili za prve skupne nastope pevcev. Zadnji petek in soboto so se tako predstavili

rovodja Anica Meh) ter moškega pevskega zbora Tovarne meril Slovenj Gradec (zborrowodja Tone Gašper) in slovenjgraškega okteta (umetniški vodja Jože Leskovar).

Za pevce iz Mislinje in Doliča je bila to priložnost, da se prvokrat predstavijo tudi občinstvu v drugih krajih, priznanje, ki so ga bili deležni na vseh štirih nastopih, pa bo zagotovo nova spodbuda za delo prav vseh zborov. Za prenekaterega poslušalca koncertov pa je bil ta prvi skupni nastop pevcev doživetje, ki se ga bo še dolgo spominjal.

Predstavili so se do sedaj že občinstvu v Šmartnem, Slovenj Gradcu, Doliču in Mislinji člani novoustanovljenih moških pevskih zborov »Svoboda« Mislinja (zborrowodja Tone Gašper) in »14. divizije« Dolič (zbo-

Slovenjgraški oktet, ki ga uspešno vodi Jože Leskovar

DOM KULTURE VELENJE TOZD TISKARNA

razpisuje

prosto delovno mesto

SAMOSTOJNI KNJIGOVODJA

Pogoj: ekonomski tehnik s triletno prakso. Nastop službe takoj.

Prošnje pošljite na naslov: Dom kulture Velenje, TOZD Tiskarna, Titov trg 4.

Družinska razmerja po novem

Vsak dan zasledimo na različnih področjih družbenih odnosov različne novosti zakonov, odlokov in priporočil. Temu zgledu je sledil tudi nov osnutek zakona o družinskih razmerjih. Dosedanja praksa je urejala to družbeno dejavnost v petih zakonih, novi predpis pa vse povezuje v enotnem zbiru zakona o družinskih razmerjih.

Zdaj veljavna zakonodaja na tem področju je bila zveznega značaja (razen zakona o rejništvu, ki je bil republiški zakon). Bodoča ureditev tega področja bo urejena z republiškim zakonom.

Priznati je treba, da je dosedanja zakonodaja velikokrat zaradi zastarelosti ovirala delo na socialnem področju.

Novi zakon prinaša več novih določil, ki so izpolnjenja z izkušnjami prakse pa je zaradi tega pričakovati, da bo tudi delo boljše in uspešnejše.

Družinska razmerja po svoji vsebini zajemajo širok krog ljudi. Po taki ugotovitvi je prav, da o nekaterih določilih spregovorimo tudi v našem lokalnem časopisu.

Prvi in poglobljivi namen urejanja je ščititi interese otrok. Tako določilo je osnovno vodilo določil zakona, ki ureja razmerje med starši in otroki, zakonsko zvezo, skrbništvo, rejništvo in posvojitve.

• ZAKONSKA ZVEZA

Zakonska zveza je še vedno najbolj pristna oblika skupnega življenja moškega in ženske. Družbeni vidik je, da bi čimveč otrok živel v takih življenjskih sredinah, kjer bi bili deležni skrbi, nege, varstva in ljubezni očeta in matere.

Življenje razodeva, da temu vedno ni tako. Kako ravnati, če se oskruni pravi namen zakonske zveze, navedajo določila zakona.

Prva in poglobljiva skrb zakoncev, ki ne moreta živeti v zakonski zvezi je skupna skrb za otroke. Temu vprašanju je potrebno posvetiti v bodoče veliko več pozornosti kot doslej. Možnosti za razvezo bodo praviloma izpolnjene šele, ko bo skrb za otroke primerno urejena.

Novost je tudi, da bosta morala zakonca, ki se želita razvezati, obvezno osebno pristopiti k poskusu sprave. Po potrebi bosta po predlogu sodnika napotena tudi na obravnavo ustrezne svetovalne službe, da se

na ta način še poskuša doseči spravo za skupno življenje v zakonski zvezi.

Se bo ostala dolžnost preživljanja nepreskrbljenega razvezanega zakonca.

• RAZMERJA MED STARŠI IN OTROCI

Po tem določilu se urejajo odnosi med starši in otroci ne oziroma se ali so bili rojeni v zakonski zvezi ali pa so rojeni izven te zveze. Posebno poglavje je namenjeno ugotavljanju očetovstva, da bi s tem ukrepom pridobili vse pravice po očetu.

V primerih, ko oče otroka priznanja ne poda sporazumno, bo pač potrebno ugotovitev očetovstva urejati s tožbo na sodišču.

Izpodbijanje očetovstva je v sedanji dobi, ko beležimo kar veliko migracijo prebivalstva, pogostno. Tudi to vprašanje sodi v pristojnost sodišča.

Pravice in dolžnosti staršev do otrok ter tudi otrok do staršev so postavljene tako, da so starši dolžni storiti vse, kar je v njihovi moči za zdravje, oskrbo, vzgojo in varstvo ter šolanje svojih otrok. Otroci pa so tudi dolžni skrbeti za starše, če si ti zaradi bolezni ali onemoglosti ne morejo sami pomagati. Posebej velja, da so to dolžnost dolžni opravljati tudi otroci, ki živijo v tujini.

Dana je možnost, da se v primeru, če za starše ne skrbe, odvzame potni list.

• POSVOJITEV

Pri posvojitvah zasledimo v novem zakonskem določilu veliko sprememb in novosti. Pogoji za posvojitve otroka se niso posebno veliko spremenili. Potrebno je, da posvojitelj ali zakonca, ki želita otroka posvojiti, uživata v svoji okolici ugled kot dobra državljana, da sta zdrava in sposobna biti posvojenemu otroku zelo dobra oče in mati.

Zasledimo dve obliki posvojitve, popolno in nepopolno.

Pri popolni posvojitvi se podatki o otrokovih starših ne vpisujejo v listine ampak so na mesto staršev vpisani posvojitelji.

Taka posvojitev se ne more razvezati kot poseben pogoj pa je, da so rodni starši mrtvi ali pa se zanesljivo sklepa, da za otroka ne bodo nikoli skrbeli.

Nepopolna posvojitev pa je opravljena tako,

da pridobi otrok vse pravice po posvojitelj kot otrok, ki je rojen v zakonski zvezi, v rubriki staršev ostanejo vpisani otrokovi starši, posvojitev pa je možno v določenih primerih tudi razvezati. Otrokov priimek je stvar domene organa, ki vodi postopek in posvojitve.

• SKRBNIŠTVO

Namen tega dela zakona je, da zaščiti interese posebne kategorije neprištevnih ali mladostnih oseb, pa tudi oseb, ki so potrebne družbenega varstva zaradi posebnega namena.

Tako so najbolj pogosti primeri oseb skrbništva, ki jim je odvzeta pravilna sposobnost, skrbništvo nad mladostniki in skrbništvo za posebne primere.

• REJNIŠTVO

Beležimo kar veliko število otrok, ki zaradi različnih vzrokov ne morejo živeti v svoji družini. Take otroke imenujemo rejence, družine, ki otroke sprejmejo v oskrbo pa rejniške družine.

Oblika take skrbi za otroke, če je dober izbor družine, je najbolj pristna oblika življenjskih pogojev otroka, da se lahko razvije v dobrega in poštenega državljana.

Plačevanje v rejniških družinah je urejeno različno. So primeri, ko rejnino prispevajo sami starši, so pa tudi taki za katere se plačilo ureja deloma ali v celoti iz družbenih sredstev.

Vse zadeve v zvezi z družbenim varstvom te kategorije otrok je zbrano in urejeno v poglavju rejništva zakonske zbirke o družinskih razmerjih.

Večina opisanih dolžnosti spada v dolžnost, ki jih je doslej opravljal skrbstveni organ pri Skupščini občine Velenje, organiziran v odseku družbenih služb.

Pripravlja se nov naziv te službe, podan je predlog, da bo imenovan organ za varstvo družine.

Tudi sistem družbenega dogovarjanja in družbenega upravljanja teh služb se predvideva.

Naša prizadevanja so usmerjena v to, da bi vsakemu človeku v naši družbi pomagali in nudili oporo, če se znajde v položaju, ko potrebuje družbeno pomoč različnih oblik.

S takim načinom dela se bomo približali družbeni težnji, da delamo in živimo za dobro vsakega človeka in vse naše družbe.

MARIJA LEŠNIK

Obseg zdravstvenega varstva se ne sme več zmanjšati

Skupščina začasne skupnosti zdravstvenega varstva in zavarovanja Ravne na Koroškem je na zadnji seji, bila je 27. februarja na Ravna na Koroškem, razpravljala in sklepala o zaključnem računu skupnosti zdravstvenega zavarovanja za leto 1973, obravnavala pa so še informacijo o izhodiščih za družbeno dogovarjanje o financiranju zdravstvenega varstva in zavarovanja v letu 1974.

V razpravi so člani skupščine poudarili, da se zdaj niso razjasnena nekatera vprašanja okrog virov financiranja v letu 1974, saj npr. še zdaj ni določeno, kaj vse bo služilo kot osnova za izračun dohodka temeljne organizacije zdravstvenega dela. Nasploh pa so priprave za financiranje v tem letu v zamudi in je vprašanje, če bo mogoče do konca meseca marca sprejeti ustrezne dokumente.

Precej govora je bilo še o omejevanju porabe v le-

tu 1974. Člani skupščine Začasne skupnosti zdravstvenega varstva in zavarovanja Ravne na Koroškem so poudarili, da je treba zagotoviti denar za normalno izvajanje vseh oblik zdravstvenega varstva, saj kakršnokoli omejevanje ne pride v poštev. Ob tem so naglasili, da so na področju ravenske skupnosti vseskozi doslej dobro gospodarili, rezultat teh prizadevanj pa je tudi najnižja prispevna stopnja te skupnosti na Slovenskem. Skupščina pa je izrekla

tudi nezadovoljstvo nad namerom, da se prenesejo investicije v bolnišnice z republike na posamezna območja občine. Ugotavljati je namreč mogoče, da hkrati s prenosom obveznosti niso prenešena sredstva oz. ni določeno, katerih obveznosti bo zavoljo tega »teren« razbremenjen. S prenosom obveznosti pa se ne strinjajo tudi zagraditelji, ker med investicijami ni zajeta Splošna bolnišnica Slovenj Gradec, za urejanje katere zdaj prispevajo sredstva organizacije zdravstvenega dela. Torej bi morali plačati kar dvakratno obveznost za urejanje bolniških zavodov, če bi obveljal prvotni predlog, kar pa na noben način ni sprejemljivo.

Jubilejna skupščina

Za nedeljsko redno letno skupščino občinskega sveta ljudske tehnike Velenje (po novem zveze organizacij za tehnično kulturo) je značilno, da je potekala v znamenju dveh jubilejev. Letos mineva namreč 25 let, odkar je bilo ustanovljeno prvo tovrstno društvo v Smartnem ob Paki, ter 20 let, ko so ustanovili občinski odbor ljudske tehnike v Velenju.

V občinski svet je danes vključenih že osem društev oziroma klubov, ki samostojno delujejo: Društvo ljudske tehnike Smartno ob Paki, ki se kot najstarejše lahko med drugim pohvali s svojim domom, društvo modelarjev Velenje, društvo ljudske tehnike Rudarski šolski center Velenje, foto klub Velenje,

tudi kompleks prostorov za organiziranje tehnične dejavnosti mladine. V teh namenskih prostorih, ki jih bo kar trideset, bodo tako lahko našli svoje mesto radioamaterji, fotoamaterji, modelarji idr. Direktor je tudi povedal, da je prispevek za soudeležbo pri gradnji iz občine že zagotovljen, s prošnjo za so-

ske tehnike velenjske občine tudi denarne težave. Tako občinski svet nima niti enega člana, ki bi prejemal plačilo za opravljeno delo v svetu. Tudi delo v društvi in klubih je neplačano. Denarja, ki ga dobijo za širjenje tehnične kulture, ne morejo uporabiti za plačilo honorarjev, čeprav se kako občutijo pomanjkanje strokovnih kadrov, ki bi jih radi v njihove vrste pritegnili čimveč. Priznati je namreč treba, da tisti, ki vodijo delo, ne morejo ves prosti čas žrtvovati za vzgojo in organizacijo, saj tudi druge organizacije, ki se ukvarjajo s podobno dejavnostjo prehajajo na plačevanje honorarnih predavateljev.

Pri tem pa je treba še omeniti, da društva ne čakajo le na to, da jim bo kdo kakšen dinar dal. Za primer naj navedemo le aero klub, ki za svojo dejavnost potrebuje več denarja kot vsa ostala društva skupaj. V tem klubu so sklenili, da bodo zaposlili vsakega svojega člana. Tako bodo stalno oskrbovali in urejevali vse spomenike v občini. Očistili reko Pako vseh »zastavic« in druge navlake, ki je ostala na grmičevju po lanskis poplavih. Za komunalno obrtni center pa bodo člani kluba opravljali razna priložnostna dela. Z denarjem, ki ga bodo tako zaslužili pa bodo lahko plačali polete z letali.

Na nedeljski skupščini so izvolili tudi nov 16-članski svet zveze organizacij za tehnično kulturo Velenje. Za predsednika so člani znova izbrali Jožeta Zakoška, za sekretarja pa Andreja Smonkarja.

ZBOR BORCEV

Na letni konferenci so se zbrali člani Zveze borcev Velenje. Dvorana je bila premajhna, poročilo predsednika kratko in zgosteno.

Pogovorili so se o pripravi za volitve v nove samoupravne organe.

Ze v poročilu in v razpravi so sklenili, da bodo obnovili spomenik padlim v starem delu Velenja. Se bolj kot doslej se bo organizacija ZB brigala za omejevanje in pomoči potrebne borce. Seveda bo zato potrebnih več sredstev, ki bi za take namene vendarle morala biti!

PRIZNANJA POŽRTVOVALNIM IGRALCEM

2. marca popoldne je bil v Domu kulture občni zbor Amaterskega gledališča Velenje. Zbrali so se vsi aktivni člani. Ze več kot deset let igrajo in pripravijo vsako leto dve igri in dva klubska večera. Tudi občinstva je pri njihovih prireditvah vedno več.

Na konferenci so sklenili

tako delo nadaljevati. Govorili so tudi o potrebi po oživitvi lutkarstva, ki je bilo pred leti v Velenju zelo razgibano. Med novimi oblikami dela bo tudi sodelovanje s Šaleško folklorno skupino Velenje.

V razgibani razpravi so se člani ustavljali predvsem pri pomanjkanju prostorov za še širšo dejavnost. Dom kulture, v katerem gostuje Amatersko gledališče, si mora za vzdrževanje velikega in lepega objekta iskati denar za drugo dejavnost-

jo. Vsemu navkljub pa bodo trenutno in z medsebojnim razumevanjem odstranili vsako prepreko in bo zato tudi delo aktivnega gledališča v prihodnje plodno. Velenjski igralci bodo za teden drame uprizorili Partljičevo igro Naj poje čuk. Za več kot desetletno uspešno delo na odru so podelili posebno in okusno opremljena priznanja: Greti Močilnik, Jožetu Kotniku, Leonu Čizmeku, Mariji Kolar, Jožetu Kolarju, Dragu Semetu in Karlu Čretniku.

Na skupščini so podelili tudi več priznanj posameznim članom oziroma društvom in klubom. Za večletno usmerjeno delo v ljudski tehniki sta prejela zlati plaketi Borisa Kidriča Jože Zakošek in Vinko Vučina (na sliki), srebrni plaketi Albin Amon in Andrej Smonkar, bronaste pa Franc Trampuš, Srečko Vutkovič in Jože Polh. Priznanja so prejela društva: Društvo ljudske tehnike Smartno ob Paki kot najstarejše društvo v občini, društvo modelarjev Velenje, društvo ljudske tehnike RSC ter kinoklub Velenje.

radio klub Velenje, astronomsko-raketni klub Velenje, aero klub Velenje in kot najmlajši kino klub Velenje.

V svojem poročilu o delu občinskega sveta ljudske tehnike Velenje je predsednik Jože Zakošek še zlasti opozoril na nemogoče prostorske razmere, v katerih posamezna društva oziroma klubi delajo. Zato je bila želja vseh udeležencev skupščine, da bi imeli prihodnje leto skupščino že v svojih prostorih. V zvezi s tem je bila vsakorazveseljiva novica direktorja Rudarskega šolskega centra, Iva Jamnikarja, da namerava center po predvidevanjih še v tem letu začeti graditi nov dijaški dom, v katerem pa

udeležbo pa so se obrnili tudi na republiko in zdaj čakajo na odgovor.

Prav zaradi pomanjkanja ustreznih prostorov za njihovo dejavnost posamezna društva oziroma klubi ne morejo pritegniti k sodelovanju še več mladine, čeprav je tehnika danes tako rekoč sestavni del našega življenja oziroma — kot je poudaril eden izmed udeležencev razprave — tehnika je kovačnica mladih znanstvenikov, strokovnjakov. Zato mora imeti pravo mesto v današnji družbi. Vsi pa se zavedamo, da prav strokovnjakov danes marsikje primanjkuje, med drugim tudi v Šaleški dolini.

Poleg prostorskega problema občutijo člani ljud-

Nove krajevne skupnosti v mestu Velenje

Doslej smo vam na kratko predstavili tri izmed sedmih novo ustanovljenih krajevnih skupnosti mesta Velenje — Konovo, Smartno in krajevno skupnost center — levi breg. V tej številki vas seznanjamo s krajevnima skupnostima Staro Velenje in Stara vas.

V krajevno skupnost Staro Velenje, ki ima okrog 800 prebivalcev, sodita tudi naselja Ob vrtnariji ter pri Jezeru in Gorenjsko naselje. Zbora občanov, ki je bil konec januarja v kino dvorani, se je udeležilo 80 Starovaščanov, torej dobra desetina vseh prebivalcev.

ROMAN REPNIK

V 24-članski svet krajevnih skupnosti so izvolili naslednje občane. Romana Repnika (predsednik), Jožeta Juterška, Ota Centriha, Franca Stimulaka, Todorja Dmitroviča, Maksa Podlesnika, Avgusta Voharja, Cirila Jogra, Franca Škarja, Karla Vrečka, Miha Valencija, Iva Rahtena, Draga Tratnika, Antona Hrena, Franca Verdela, Mijo Blagotinšek, Lojzeta Napotnika, Jožeta Zelenka, Jožeta Blagotinška, Erno Meh, Maro Zrnič, Marijo Meh, Vero Leskovšek in Staneta Zorka.

Krajevni odbor socialistične zveze pa sestavljajo naslednji prebivalci Stare vasi: Miha Valencij (predsednik), Anton Časl, Anica Podlesnik, Tilka Lajler, Zdenko Rahten, Jože Meh,

MIHA VALENCI

Ciril Grebenšek st., Bojan Škarja, Franc Glinšek, Stane Ravljen in Miha Pirnat.

Na območju krajevnih skupnosti bosta delovali tudi dve komisiji — za socialna ter komunalna vprašanja. Druge komisije pa bodo ustanovili pozneje po potrebi, ko bodo sprejemali statut krajevnih skupnosti.

Na prvi seji sveta kra-

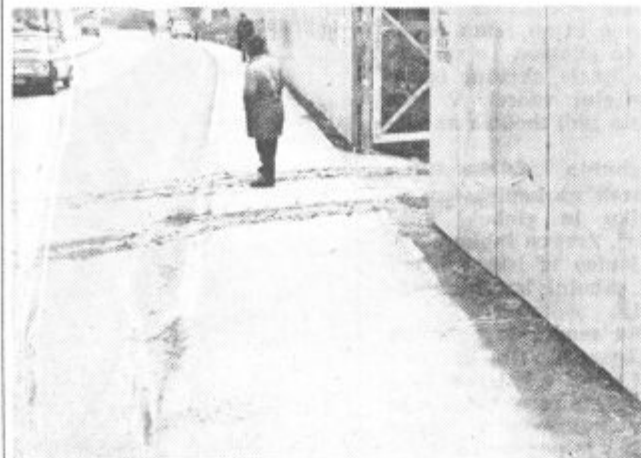
jevnih skupnosti so spregovorili tudi o delih, ki se jih bodo v prihodnje lotili. Tako so med drugim predlagali, da bo treba ponovno asfaltirati cesto skozi Staro Velenje, saj je asfalt marširke že načrt. Zavzeli so se tudi, da bi bilo treba urediti pločnik ob Koroški cesti, ki je zlasti v času, ko gredo delavci na delo oziroma z njega, zelo prometna, hkrati s tem pa o gročna varnost pešcev. Podoben položaj je na cesti proti Jezeru. Starovaščani tudi negodujejo, da je podjetje Dinos takšno kot je sedaj na njihovem območju. Najraje bi videli, da bi se podjetje prestavilo kam drugam, kjer ne bi vplivalo na slab izgled kraja; pa četudi bi bilo še naprej brez ograje. Smrad, ki se širi s smetišča v Skaluh, občutijo pogostokrat tudi v Stari vasi. Zato so na sestanku krajan odločno zahtevali, da je treba v zvezi s tem vprašanjem čimprej nekaj ukreniti. Morda bi bila rešitev v tem, da smeti ne bi več sežigali, ampak zasipavali. Med drugimi komunalnimi deli, ki jih bodo morali opraviti v prihodnje, je tudi ureditev kanalizacije, parkirnega prostora pri kino dvorani, če pa bo ERA ukinila sedanjo trgovino v Stari vasi, bodo vse sile vložili v to, da bi pri Rudarskem domu dobili vsaj kislo za najnujnejša živila.

STARO VELENJE

Ta krajevna skupnost zajema poleg Starega Velenja še naselja Zagrad in Trebuše. Svet krajevnih skupnosti šteje 22 članov.

MIRO HUDOVERNIK

V odloku je zapisano: prepovedano je onesnažiti javne ceste s smetmi ali na drug način. Cesto mora očistiti tisti, ki jo je onesnažil!

Za predsednika so izvolili Mira Hudovernika, drugi člani pa so še: Emil Koželj, Katica Krofi, Jože Lukanc, Miha Krofi, Franc Kasesnik, Igor Zbičajnik, Jože Zevart, Ivan Lahovnik, Stanko Čujež, Stanko Kotnik, Martin Vaupotič, Stefa Meža, Mira Skaza, Peter Geršak, Jože Sterk, Nestl Žgank, Franjo Zagar, Jurij Pogorelec.

STANKO HUDALES

Franco Avberšek, Zvone Bojcar in Slavko Vrtačnik.

Predsednik krajevnega odbora SZDL pa je Stanko Hudales, odbor pa je sestavljen iz: Majda Zbičajnik, Vera Kasesnik, Friderik Camlek, Jože Pogorelec, Slavko Kristavčnik, Franc Petek, Franc Geršak, Slavko Košan, Milena Mihelec, Jožica Krištof, Rudi Hudovernik, Rozika Frankovič, Jože Zaluberšek in Hanzi Jevšenak.

Tudi prebivalci Starega Velenja so sprejeli kar precej obsežen plan, ki naj bi ga uresničili v tem letu. V njem so predvideli asfaltiranje cest v soseski Trebuše ter za gradom, ureditev kanalizacije v naselju Zagrad, ureditev parkirnega prostora v Starem Velenju, regulacijo Trešnice, postavitev kolektorja ob Ljubljanski cesti, pridobitev krajevnih prostorov v stavbi bivše občine, ki je zdaj last ERE. Posebno skrb pa bodo posvetili akcijam za čim lepši izgled okolja. V akcijskem programu, ki so ga ob tem sprejeli, je poudarjen tudi problem rešitve urbanizacije Starega Velenja.

Za realizacijo tega načrta bodo potrebovali približno 1.380.000 dinarjev.

Objavljamo možne kandidate za člane delegacij krajevnih skupnosti

• **Krajevna skupnost GORENJE** — Marija Glinšek, Ignac Hanžič, Ivan Letonje, Franc Sevcnikar, Franc Štefančič, Jože Sušter, Ivan Tajnik, Magdalena Trubina, Alojz Ribezel in Antonija Verdev.

• **Krajevna skupnost RAVNE** — Alojzija Brglez, Marjan Goršek, Valentina Mevc, Antonija Mravljak, Anton Oblak, Rudolf Olup, Anton Pečovnik, Anton Poznič, Angela Nahtigal, Anton Skornšek in Franc Sovič.

• **Krajevna skupnost TOPOLŠICA** — Franc Delopst, Ivan Delopst, Anton Hliš, Franc Hrstnik, David Jazbinšek, Maks Jelenko, Dušan Krivec, Miloš Maksimovič, Marija Marinšek, Drago Meh, Milan Menhard, Magdalena Menih, Franc Penšek, Frida Prelog, Anica Šuligoj in Drago Temše.

• **Krajevna skupnost SMARTNO OB PAKI** — Alojz Bole, Ivan Brdnik, Marija Cigala, Stanko Dobnik, Janez Goričnik, Franjo Karažinec, Franc Kolenc, Franc Kolšek, Janko Kumer, Bogomir Modrijan, Karel Napotnik, Silva Pečnik, Antonija Peršič, Alojz Podgoršek, Janko Povše, Ivo Rakun in Ivanka Zarmernik.

• **Krajevna skupnost VELENJE** — desni breg, Albin Amon, Ivan Aristovnik, Franjo Arlič, Ivan Breznik, Rafko Brložnik, Djurdjica Črnič, Ivo Gorogranc, Marjan Korun, Peter Kosi, Romana Lah, Franc Lesnik, Maks Lichtenegger, Leopolda Lukič, Mara Lukman, Danilo Mohorčok, Herman Ostrovršnik, Amand Papotnik, Martina Postrak, Marija Potočnik, Franjo Sagmeister, Jože Stefanič, Branko Šonc, Jaroslav Spička, Venčeslav Tajnik, Karol Urtelj, Franc Višnjari, Jože Vogler, ml., Angela Vutkovič, Viktor Zager, Brigita Zevart in Franc Zula.

• **Krajevna skupnost VELENJE, center levi breg** — Marija Conkaš, Marija Delopst, Jelka Fužir, Zvone Grosman, Herma Groznik, Anton Hojnik, Ernest Kaiserberg, Jože Kastelic, Jože Kolar, Ivan Kralj, Dušan Kukovec, Lojze Naglost, Ivan Novak, Adolf Pirsošek, Metka Pocajt, Vinko Preložnik, Martin Slabinšek, Jože Veber, Edo Vučina in Feliks Zamuda.

• **Krajevna skupnost SKORNO-FLORJAN** — Marjan Golub, Pavla Jurjovc, Ivana Lesnik, Alojz Mežnar, Rudolf Piščnik, Marjan Pocajt,

Venčeslav Podvratnik, Mihael Pusovnik, Franc Turine in Karolina Zagoričnik.

• **Krajevna skupnost ZAVODNJE** — Franc Anžlak, Angela Brglez, Ivan Burjak, Vida Goršek, Peter Ježovnik, Martin Knez in Karel Rogelšek.

• **Krajevna skupnost STARO VELENJE** — Franc Avberšek, Marija Britovšek, Friderik Camlek, Stanko Hudales, Miran Hudovernik, Ivan Jevšenak, Stanko Kotnik, Emil Koželj, Katerina Krofi, Ivan Lahovnik, Jože Lukanc, Ivan Petek, Mira Skaza, Jože Sterk, Ignac Bičajnik, Jože Zevart in Nestl Žgank.

• **Krajevna skupnost STARA VAS — VELENJE** — Anton Časl, Teodor emitrovič, Ciril Joger, Ivan Koren, Marija Meh, Maks Podlesnik, Roman Repnik, Bojan Škarja, Franc Stimulak, Miha Valenci in Mara Zrnič.

• **Krajevna skupnost VELENJE—SMARTNO** — Franc Bujan, Edvard Centrih, Marjan Gaberšek, Jože Hohkraut, Silva Jamnišek, Avgust Jeriha, Hubert Mravljak, Janko Mravljak, Alojz Fijavž, Mirko Skorjanc, Ivan Stajner, Milan Valenčak, Dana Valenčak in Jože Zohar.

Možni kandidati za vodilne funkcije

Izvršni odbor občinske konference SZDL Velenje je na zadnji seji sprejel listo možnih kandidatov za vodilne funkcije v občini in jo dal v javno razpravo.

Dosedanji predsednik občinske skupščine Nestl Žgank je možni kandidat za predsednika nove velenjske skupščine. Podpredsednik skupščine naj bi bil Avgust Jeriha iz velenjske tovarne Gorenje. Kot možnega kandidata za predsednika občinskega izvršnega sveta predlagajo Franja Kljuna, sedanjega direktorja tovarne usnja. Soštanj. Možni kandidat za predsednika občinskega družbenopolitičnega zbora

je Stane Ravljen, zbora krajevnih skupnosti Karel Silih in zbora združenega dela Erno Rahten. Izvršni odbor občinske konference SZDL je Nestla Žganka evidentiral kot možnega kandidata za delegata občinskega družbenopolitičnega zbora.

OBČINSKA VOLILNA KOMISIJA

Volilna komisija v občini ima v predvolilnih pripravah in v času volitev več posebnih nalog. V velenjski občini so že imenovali občinsko volilno komisijo, katere predsednik je Miran Topolovec, tajnik pa Marjan Marinšek. Njuna namestnika sta Franc Lešnik in Viktor Mazej. Člani komisije so Tone Hribar, Ivan Gaber in Drago Tratnik. Njihovi namestniki pa Boris Erdelji, Herman Kralj in Viktor Brglez.

DOPIŠUJTE IN OGLAŠUJTE

Pustozdovanje

Prišel je delavec TOZDA na samoupravno delovno skupnost skupnih služb OZDA, spoštljivo snel čepico in dejal vrtarju: »Prosim, želel bi priti do individualnega poslovnega organa, ali vsaj do katerega od članov kolektivnega poslovnega ali izvršilnega organa, da bi podal in obrazložil svojo individualno socialno-kadrovsko problematiko v okviru svoje samoupravne delovne skupine, v kateri imam lastnost delavca v združenem delu.«

Ko mu je vratar odgovoril, da teh ljudi ne pozna, ga je delavec — neposredni proizvajalec prosil: »Želim, ker imam tudi svojo pravico in dolžnost za sprejem pri kateremkoli članu organa samoupravne delavske kontrole! Če teh organov še niste formalizirali in organizirali po delegatskem principu, bi že to zdavnaj morali! Kajti v sosednji OZD iste družbenopolitične skupnosti so to že storili, čeprav še niso zaži-

veli (organi), to pa zato, ker še niso pravočasno iznesli svojih pripomb (ne jaje) in mnenj glede sebi lastnih pristojnosti v okviru splošnih samoupravnih aktov, katerih javna razprava še ni bila prezentirana v informativnih popolnoma skladnih informacijah informativnega glasila združenih TOZDOV v okviru OZDA. Vse to pa skladno z dogovorjenimi družbenimi dogovori in samoupravnimi sporazumi vseh zainteresiranih dejavnikov v ožjih in širših interesnih skupnostih toda brez udeležbe infrastrukture!«

Ustrezljivi vratar in bivši dolgoletni neposredni proizvajalec, sedaj pa delovni (ne govorni) invalid je delavca pozorno poslušal do kraja. Zavrtel je oči ter se z roko popraskal po tistem delu glave, kjer je bilo nekoč lasišče in se zvito zasmeljal:

»To, da je danes pustni torek že razumem. Nikar me ne hecaj! Pri-di raje jutri, pa brez larle!«

PRAZNIK MAROLTOVE MAME

Na Ravnah pod Pristavo stoji sredi gozda samotna kmetija, kjer živi pri svojem sinu Zdravku Jožefa Mevc ali Maroltova mama. Pod tem imenom jo pozna namreč daleč naokoli. V nedeljo, 24. februarja, je bilo pri Mevcu zelo veselo, praznično. Iz hiše je odmeval glas harmonike, ob kateri je zaplesala tudi Maroltova mama, ob svojem 80. rojstnem dnevu.

Velika hiša je bila skoraj premajhna za vse, ki so ji prišli voščiti ob tem visokem jubileju. Njenih pet sinov in tri hčerke ji je prineslo osemdeset nageljnjev. Vsak po deset. Obilo zdravja ter še na mnoga leta pa ji je iz srca zaželelo tudi njenih 19 vnukov in 9 pravnukov.

Tudi nas je Maroltova mama povabila na praznovanje rojstnega dne. Vendar je ob njenem prazniku nismo mogli obiskati. Smo pa to storili nekaj dni pozneje.

Kljub temu, da si je Maroltova mama oprtala že deveti križ, se za zdaj še zelo dobro počuti. »V nedeljo se je kar pošteno zavrtela,« je dejal sin Zdravko.

Trdo življenje je seveda tudi na njenem obrazu zarisalo gube. Življenje je darovala štirinajstim otrokom. Šest jih je umrlo za različnimi otroškimi boleznimi, osem pa jih še živi. V takratnih časih sta otroke najbolj zdelovala meningitis in pljučnica. Trdo je bilo njeno življenje.

»Nobenega počitka nisem imela med enim in drugim porodom. Prvega otroka sem rodila leta 1918, štirinajstega pa 1940. Tudi že po četrtem dnevu sem morala vstati s postelje. Možu je bilo pri delu tako dolgčas brez mene. Po petih tednih sem bila z njim že v gozdu ter spravljala les in steljo. Kaj sem hotela. Če smo se hoteli preživljati, je bilo treba trdo delati.«

Tako je bilo iz leta v leto. Ko je rodila prvega otroka in potem je prijel na svet zadnji.

Izbruhnila je vojna. V njeno hišo so začeli zahajati partizani. Mož in sin sta bila nenehno v stikih s prvimi partizani, ki so bili na Ravnah na Abidnikovem vrhu. S partizani so sodelovali tudi nekateri drugi domačini. V njihovo hišo pa so poleg partizanov zahajali tudi Nemci. In leta 1942 so ji odpeljali moža ter sina. Najprej v Celje, zatem pa v Maribor, kjer so Zdravko obsodili na smrt. Ostala je sama na kmetiji. Sama z otroci, sama za delo. Čeprav so ji priskočili na pomoč sosedje, Maroltova mama ni vzdržala. Kljubovala je delu, niso je strli nenehni porodi. Aretacija moža in sina pa jo je zlomila. Mož in Zdravko sta se sicer kmalu vrnila. Po dveh mesecih, ker nista ničesar priznala. Vendar je bilo že prepozno. Maroltova mama je hudo zbolela. In bolezen jo je dajala polnih deset let. Med vojno je izgubila, vsaj tako je mislila, tudi sina Baltazarja, ki je moral v nemško vojsko. Tam

so ga ujeli in odpeljali v rusko ujetništvo. Stiri leta ni bilo glasu o njem. Leta 1947, ravno tisti dan, ko so v cerkvi brali mašo za njim pa je stopi na slovenska tla.

In kako je izgledala njena bolezen?

»Kar sušila sem se. Sploh nisem mogla jesti. Nekajkrat sem bila v bolnišnici, vendar ni nihče vedel, kaj mi je. Doma so že mislili, da me bo pobralo. V šostanju so mi že vence spleтали.«

Ko sta se mož in sin vrnila iz nemških zaporov, nista prenehala sodelovati s partizani. Za območje Raven, Gaberk in dela Topolšice so pri Maroltovih leta 1944 ustanovili glavni center OF. Prvi sekretar je bil njen mož — Izak.

Kljub boleznim, delu na kmetiji ter skrbi z otroki, sem mu tudi sama pomagala pri pisanju, pa tudi kuhala sem zanje. Pri nas je bilo kot na majhni občini.«

Za svoje sodelovanje s partizani je Maroltova ma-

ma prejela tudi odlikovanje Red za zasluge za narod.

Leta 1950 je zgubila še moža. Kmetijo je prevzel sin Zdravko.

Dve leti za tem pa je njena volja, njena upornost, njeno telo spet zmigalo. Tablete, ki jih je jemala po naročilu zdravnikov so ji pomagale in premagala je dolgo bolezen. Na kmetiji sicer ni več toliko delala kot prej, saj je to breme nase prevzel sin, še pa vedno rada pomaga svojim otrokom. Se zdaj kateremu kaj pošiva ali spleta.

Toliko je povedala Maroltova mama o svojem življenju, o življenju matere, gospodinje, ki je morala poprijeti za vsako delo, če je bilo treba, je bila tudi babica in vaška zdravnica.

Na svet je pomagala 114 otrokom. Imela pa je tudi potrdilo, da lahko pomaga pri porodih kot krajevna babica.

Ob koncu našega obiska nam je Maroltova mama izdala še skrivnost, kako je uspešno brila otrokom črve.

»Iz česna, brinovih vej ter še dveh drugih rastlin sem skuhala čaj ter pustila, da je vrel tričetrt ure. V tej vodi sem skopala otroka, potem pa ga po obrazu namazala s krvjakom. Če je bil otrok črviv, je bila njegova koža, potem ko sem kožo obrisala, kot porasla z ježevimi bodicami. Te bodice — glavice črvov sem obrila z britvijo in otrok je že po dnevu, dveh ozdravel.«

Veliko otrok je tako ozdravila črvov Maroltova mama. Obrila jih je več kot tisoč, zadnjega pa pred novim letom v Velenju.

Stisnili smo ji roko ter ji tudi mi zaželeli obilo zdravja ter na mnoga leta.

ZIBALA JE 16 OTROK

Nekje na sredi pobočja mirim zasoplost in občudujem panoramo Ljubnega. Ugotavljam nešteto korakov Angele Podkrižnik, ko se je na tej strmini spoprijemala z zemljo, da je lahko nahranila množico lačnih ust. Čisto na vrhu stoji samcata hiška, kozolec in skedenj. Na pragu bajte se igrajo otroci in ob pogledu na neznanko jih hitro zavarujejo in pogoltnejo večna vrata.

Nikakor ne morem dojeti, da se je tu podilo šestnajst parov otroških nožic in klicalo za karsikebodi svojo mamo Angelo Podkrižnik. Sedim za težko kmečko mizo iz zadrege vprašam: »Kadite?«

»Ja, pa še kako, kar naprej vlečem,« odgovori Angela ko potegne cigareto iz škatle in jo v hipu prižge s svojim vžigalnikom.

Bez uvoda rečem: »Pa ste res rodili toliko otrok?«

»Seveda sem jih, kar naprej, vsako leto enega, to se pravi, da sem bila šestnajst let zaporedoma noseča. Ja, ja, spredaj trebuh, zadaj koš in še je bil name ljubosumen moj mož! Vse to odgovori Angela in hitro doda: »Najprej se mi je rodil Stefan, nato Micka, Angela, Ivan, Jože, Ciril, Stefan, Ana, Lojz, Franc, Liza, Anica, Maks, Milka, Marko in Stanko, ki se je ponesrečil v Ljubljani, ravno ko je prišel do svojega kruha. Ubožec!« zavzdihne mati.

»Ste vse otroke rodili doma?«

»Seveda, doma, pri porodih mi je pomagala kar mama. Za poležavanje ni bilo časa. Teden dni po porodu sem že vstala in delala vse od kraja.«

»Kaj pa zdravje?«

»Na srečo sem bila vedno zdrava kot riba. Zdravnika še nisem videla! Nič mi ni žal, da sem imela toliko otrok, saj me imajo vsi radi in vsak si je že ustvaril svojo družino. Otroci imajo

pa po dva, tri ali štiri. Danes je lažje, včasih pa nič nisi smel, vse je bilo greh!« trpko doda.

»Kako pa ste lahko preživljali tako številno družino?«

»Mož Janez je delal kot gozdni delavec, jaz pa sem delala vse na polju, kuhala in opravljala še ostale stvari. Kar šlo je, ker je tudi bilo vseeno, kakorkoli je bilo, sem bila zadovoljna. Pa ni bilo tako kot je danes.«

»Kje pa so spali vsi otroci?«

»Povsod. Navadno so zaspali na peči in potem sem jih po vrsti znosila v postelje, eden zraven drugega,« pravi Angela, ki je pravkar izpolnila sedemdeset let in doda, da do osemdeset bo že šlo. Pred deseti leti ji je umrl mož in Angela nadaljuje svoj poklic pestrne pri svojem sinu. Deček in dve deklici se

stisnejo k stari mami. »Ja, otrok pa nisem nikoli tepla, ker so se mi smilili,« nadaljuje, ko boža deklico po laseh.

»Ali še pomagate snah pri delu?«

»Kako, da ne!« Sicerraje delam na polju kot v hiši. Pozimi si poiščem delo v bližnjem gozdu, kamor hodim po drva. Pa tudi zabave mi ravno ne manjka! Veste, silno rada plešem in včasih, ko sem bila še bolj mlada, smo imeli vsak teden »gaudo« enkrat pri enem, drugič pri drugem kmetu. V družbo grem zelo rada, da se malo zavrtim. Posebno pa za pusta. Vsako leto se maskiram in grem naokoli.«

»V kaj se pa oblečete?«

»Od ranjkega moža imam obleko in kaj hitro se spremenim v dedca!«

No, pa na svidenje Angela Podkrižnik.

ANGELA PODKRIŽNIK iz Ter 19 pri Ljubnem ob Savinji je vedno znova med otroci. Sedaj pestuje svoje vnuke — fanta in dve dekleti.

ELEGANTNA RESNA LETA

Moda je namenjena mladim kot malo manj mladim, tako vitkim kot nekoliko močnejšim. Seveda pa mora biti pravilno izbrana in prilagojena letom in postavi.

Resnejšim letom je namenjena elegantna moda, ki pa je kljub temu praktična in udobna. To so preproste linije, skladne barve in prijetni vzorci. V tem stilu sta tudi modela na skici.

Elegantna obleka ima poudarek na koničastem ovratniku in globoki gubi spredaj. Zraven lahko oblečete jopico iz istega blaga ali v skladni barvni kombinaciji.

Drugi model je nekoliko bolj športen. Obleka ima vrtni izrez, v katerem lahko zavežete ruto. V krilu je obleka položena v široke gube, pa je poudarjen. Najprimernejša dolžina je tista, ki koleno pokrije.

Slava

Za 8. marec

Za osmi marec, dan žena, se pripravljajo povsod v velenjski občini. Hotel Paka vabi s posebnim menujem in družabnim večerom za vse žene ter jim ponuja osmega marca zvečer brezplačni vstop v bar.

Za pristrčni sprejem mamic se pripravljajo v otroški vzgojno-varstveni ustanovi Velenje in v vseh osnovnih šolah.

Za velenjsko občino bo

gotovo najimenitnejša prireditel za praznik žena že tradicionalno srečanje mladih pevcev vse občine. To bo 9. marca popoldne. V dveh delih programa, ki bo potekal v Domu kulture Velenje, se bo zvrstilo petnajst pevskih zborov. Praznik petja za dan žena je hkrati tudi kvalitetna pevška prireditev, ki se je veseli staro in mlado.

V.S.